

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: bezpieczeństwo wewnętrzne

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie

Data przeprowadzenia wizytacji: 13-14 grudnia 2019 r.

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	16
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	18
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	22
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	29
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	33
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	35
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	38
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	41
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	47
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący dr hab. inż. Andrzej Urban, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. inż. Zbigniew Ciekanowski, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Mariusz Zieliński, członek PKA
3. Robert Krzyszcza - ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Sara Zemczak - ekspert PKA reprezentujący studentów
5. mgr Beata Sejdak - sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2019/2020.

Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne nie był dotychczas oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną, a zatem bieżąca ocena programowa jest przeprowadzana po raz pierwszy.

Aktualne postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej, której dokonuje Polska Komisja Akredytacyjna.

Przed rozpoczęciem wizytacji dokonano podziału obowiązków między ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Ponadto ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem kluczowych spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny przedłożonym przez władze Uczelni oraz w zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za kryteria wypełnił karty spełnienia standardów jakości kształcenia.

Wizytację poprzedzono wewnętrznym spotkaniem organizacyjnym zespołu oceniającego, podczas którego omówiono raport samooceny, a także informacje przekazane w formie załączników do raportu.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z władzami Akademii Sztuki Wojennej oraz Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, ze studentami, przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego, z osobami i gremiami odpowiedzialnymi za praktyki, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

Zespół oceniający spotkał się z samorządem studenckim i reprezentacją biura karier. W toku wizytacji przeprowadzono hospitację zajęć oraz wizytację bazy dydaktycznej wykorzystywanej w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów. Ponadto dokonano przeglądu prac dyplomowych i etapowych, a także przedłożonej dokumentacji związanej m.in. z realizacją praktyk zawodowych, funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Przed zakończeniem wizytacji odbyło się wewnętrzne spotkanie zespołu oceniającego, podczas którego podsumowano ocenę spełnienia kryteriów wyznaczonych w ramach przydzielonej odpowiedzialności, potwierdzono pozyskanie niezbędnych informacji oraz omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni i wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	bezpieczeństwo wewnętrzne	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne, niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o bezpieczeństwie 87,3% (wiodąca); historia 3,33%, językoznawstwo 4,44%, nauki prawne 3,33%, nauki socjologiczne 1,6%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów; 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	120 godz./4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Bezpieczeństwo powszechne, Bezpieczeństwo publiczne, Bezpieczeństwo społeczne	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	260	135
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2780	1474
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	104	55
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	98	98
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54	54

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Nazwa kierunku studiów	bezpieczeństwo wewnętrzne	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne, niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{3,4}	nauki o bezpieczeństwie 93,4% (wiodąca); językoznawstwo 2,2%, nauki o komunikacji społecznej i mediach 2,2%, psychologia 2,2%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry; 90 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Bezpieczeństwo powszechne, Bezpieczeństwo publiczne, Bezpieczeństwo społeczne	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	116	85
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1590	1026
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	45	45
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	46	46
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	27	27

³W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁴ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne wpisuje się w misję i strategię Akademii Sztuki Wojennej zawartej w Uchwale Senatu nr 17/2017 z dnia 15 marca 2017 roku oraz jest kompatybilny z misją WBN określoną w Uchwale Rady Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego nr 29/2016 z dnia 6 grudnia 2016 roku w sprawie przyjęcia regulaminu organizacyjnego Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Sztuki Wojennej. Kierunek studiów bezpieczeństwo wewnętrzne odpowiada profilowi Uczelni, która od wielu lat, czerpiąc z bogactwa wielowiekowej tradycji uczelni wojskowych, zachowując dziedzictwo pokoleń, wytycza nowe kierunki rozwoju myśli w naukach o bezpieczeństwie przez wysokiej jakości kształcenie i innowacyjne badania oraz wykorzystanie współczesnej wiedzy i praktyki, odpowiadając aktualnym i perspektywicznym potrzebom sektora bezpieczeństwa. Przyczynia się do rozwoju i utrwalania nie tylko bezpieczeństwa militarnego Rzeczypospolitej Polskiej, UE i NATO przez badania naukowe, a także działalność ekspercką w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, kształcenie wojskowych i cywilnych elit na potrzeby obronności i bezpieczeństwa oraz kształtowanie postaw patriotycznych, demokracji i poszanowania dla tradycji narodowych. Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne zakłada interdyscyplinarne kształcenie w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinach: nauki o bezpieczeństwie, nauki prawne, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki socjologiczne, psychologia oraz w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie historia, co jest zgodne z koncepcją i celami kształcenia przyporządkowanymi dla tego kierunku.

Cechami wyróżniającymi koncepcję kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są w szczególności:

- stałe podnoszenie atrakcyjności i poziomu jakości kształcenia;
- orientacja procesu dydaktycznego na efekty uczenia się;
- stała współpraca z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi;
- budowanie potencjału kadrowego;
- proponowane różne specjalności w odniesieniu do zapotrzebowania rynku pracy oraz informacji pozyskanych podczas spotkań z klasami mundurowymi LO objętych patronatem Akademii Sztuki Wojennej;
- kształcenie specjalistów w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, dysponujących wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi adekwatnymi do współczesnego rynku pracy;
- przystosowanie oferty edukacyjnej do wymogów rynku pracy w zmieniającej się rzeczywistości;
- cykliczne spotkania przedstawicieli różnych grup służb mundurowych i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstw grupy zbrojeniowej ze studentami w ramach konferencji naukowych w Uczelni;
- udział studentów cywilnych w ćwiczeniach wojskowych m.in. z zakresu zarządzania kryzysowego np. „Pierścien”, „Brama”;
- udział w seminariach naukowych Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego – przygotowania obronne, zarządzanie kryzysowe, ochrona ludności;

- udział w grach decyzyjnych - 6 semestr studia licencjackie stacjonarne i niestacjonarne (5 dni roboczych);
- udział w planowaniu i pracy strategicznych przeglądów obronnych i zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego RP;
- organizowanie studentom możliwości osobistego rozwoju i twórczego działania w różnych dziedzinach aktywności społecznej, związanych z bezpieczeństwem człowieka i społeczeństwa poprzez sprawne i efektywne funkcjonowanie Uczelni;
- ważnym elementem w procesie kształcenia jest udział zagranicznych wykładowców m.in. z Uniwersytetu Obrony w Czechach, Narodowego Uniwersytetu Obrony im. Karola I w Rumuni, Uniwersytetów z Węgier, Słowacji, Korei Południowej jak również i z USA.

Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne rozwija się i funkcjonuje w oparciu o Wydział Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Sztuki Wojennej, którego strategicznym celem oprócz kształcenia profesjonalnych kadr cywilnych i wojskowych do pracy w najważniejszych podmiotach tego systemu, przygotowanie ich do sprostania wyzwaniom przyszłości, w tym funkcjonowania w warunkach przyspieszonego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, globalizacji i integracji jest również rozwiązywanie, w ramach prowadzonych badań naukowych, problemów funkcjonalnych systemu bezpieczeństwa narodowego i wewnętrznego. Specjaliści zatrudnieni w wydziale posiadają zarówno dorobek naukowy jak i obszerne doświadczenie praktyczne w dziedzinie bezpieczeństwa, potwierdzone bliską współpracą z wybitnymi specjalistami z Biura Bezpieczeństwa Narodowego (BBN), Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (RCB), Ministerstwa Obrony Narodowej (MON), Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (SZ RP), Straży Granicznej (SG), Policji, Państwowej Straży Pożarnej (PSP) i innych instytucji bezpieczeństwa, biorących udział w procesie kształcenia. Koncepcja studiów jest związana z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową ukierunkowaną między innymi na krajowe instytucje bezpieczeństwa i procesy tworzenia warunków bezpiecznego życia i rozwoju oraz działania organów kierowania bezpieczeństwem wewnętrznym na wszystkich poziomach w państwie we wszystkich stanach jego funkcjonowania: pokój, kryzys polityczno-militarny i wojna, co umożliwia uzyskiwać odpowiedzi na pytania: jak diagnozować, przeciwdziałać i radzić sobie ze skutkami współczesnych zagrożeń oraz jakie związki przyczynowo- skutkowe zachodzą między zjawiskami kształtującymi procesy oraz uwarunkowania bezpieczeństwa wewnętrznego.

Główną przesłanką utworzenia kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne było poszerzenie oferty kształcenia Akademii Sztuki Wojennej. Ponadto dynamiczne zmiany w środowisku bezpieczeństwa (w wymiarze międzynarodowym i krajowym) spowodowały konieczność budowy struktur w administracji publicznej (na wszystkich poziomach zarządzania bezpieczeństwem), zdolnych do sprawnego diagnozowania stanu bezpieczeństwa, podejmowania skutecznych działań zaradczych i pomocowych. Wyzwaniu temu mogą sprostać profesjonalne kadry, przygotowane w czołowych uczelniach krajowych, specjalizujących się w dziedzinie bezpieczeństwa. Stąd też podstawę opracowania wiarygodnej i atrakcyjnej koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne stanowiły wymagania zawodowego rynku pracy. Na wszystkich etapach procesu opracowywania programu studiów włączeni byli przedstawiciele instytucji bezpieczeństwa, które uznawano za potencjalne miejsca pracy absolwentów tego kierunku. Jako stałą zasadę, stosowaną w Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego, przyjęto, że spotkania robocze z przedstawicielami instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego, poświęcone potrzebom otoczenia społeczno-gospodarczego, będą odbywały się corocznie w marcu. Stwarza to możliwość dokonania uzasadnionych zmian w programach przed ich ostateczną akceptacją przez Senat Uczelni. W pracy nad programami studiów na kierunku

bezpieczeństwo wewnętrzne uczestniczyli przedstawiciele RCB, Policji, PSP, administracji samorządowej (np. starostwo powiatowe w Pułtusku, UM w Nowym Dworze Mazowieckim) a także podmiotów gospodarczych (np. PWPW, PGZ, SPECTRONICA). Natomiast interesariusze wewnętrzni reprezentowani byli przez przedstawicieli samorządu studentów oraz doktorantów – absolwentów Uczelni. Warto podkreślić, że interesariusze zewnętrzni zwracali szczególną uwagę na potrzebę wyposażenia absolwentów: w wiedzę w zakresie znajomości prawnych regulacji funkcjonowania podmiotów i dziedzin bezpieczeństwa, umiejętności analityczne i planistyczne oraz zdolności pracy zespołowej w warunkach presji ograniczonego czasu.

Efekty uczenia się zawarte w programie kształcenia kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są zgodne koncepcją szkolenia profilu ogólnoakademickiego oraz celami przyjętymi dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Z uwagi na przyjęty model modułowego kształcenia na ocenianym kierunku treści programowe podzielono według kanonów obowiązujących w naukach społecznych. Studenci zapoznają się z podstawami nauk społecznych, zgłębiają treść przedmiotów kierunkowych i przechodzą do kształcenia specjalistycznego zakończonego grą decyzyjną, w której oceniana jest wiedza absolwenta oraz jego przydatność do rozwiązywania problemów z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i pracy w przyszłym środowisku instancjonalno-administracyjnym państwa. Kierunkowe efekty uczenia się zostały opracowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zestaw efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia składa się z 20 efektów (7 efektów w zakresie wiedzy, 8 w zakresie umiejętności i 5 w zakresie kompetencji społecznych). Z kolei zestaw efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia składa się z 23 efektów (9 efektów w zakresie wiedzy, 8 efektów w zakresie umiejętności i 6 w zakresie kompetencji społecznych). Kierunkowe efekty uczenia się są uszczegółowione i znajdują odzwierciedlenie w kartach opisów przedmiotów zgodnie z treścią matrycy osiągania efektów uczenia się (zawartej w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia). Adekwatnie do zapisów w matrycy efektów uczenia się, są one odzwierciedlone w sylabusach przedmiotów dostępnych dla studentów w programie Wirtualna Uczelnia. Wszystkie efekty uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia uszczegółowione są poprzez efekty przedmiotowe opisane w programie kształcenia. Spodziewane rezultaty kształcenia opisane są kierunkowymi efektami uczenia się odnoszącymi się do modułów kształcenia podstawowego, zasadniczego (kierunkowego) i ograniczonego wyboru (specjalnościowego). Każdy student dodatkowo wzbogaca swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne poprzez indywidualny dobór treści kształcenia (przedmiotów) z modułu swobodnego wyboru (fakultatywnego), także zawierających opisy efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁵

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, wpisuje się w strategię rozwoju Uczelni i jest zgodna z jej misją, formułowaną jako wszechstronne przygotowanie studentów do skutecznego konkurowania na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy poprzez

⁵W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

realizowanie wysokiej jakości kształcenia, odpowiadającej wyzwaniom współczesności. Efekty uczenia się są spójne z efektami przyporządkowanymi dziedzinie nauk społecznych oraz z 6 i 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zakładane dla kierunku efekty uczenia się określają zakres wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i zawodowych, które student nabywa w toku studiów i których nabycie przygotowuje go do konkurowania na rynku pracy oraz do dalszej edukacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na ocenianym kierunku są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie poprzez realizację efektów uczenia się z Polskiej Ramy Kwalifikacji, ścieżki kształcenia i wymagania wobec sylwetki absolwenta oczekiwanego przez interesariuszy otoczenia zewnętrznego. Efekty uczenia się są zgodne z zakresem i badaniami prowadzonymi przez IBP i WBN w naukach o bezpieczeństwie. Dla przykładu projekt ze środków NCBR – „System Bezpieczeństwa Narodowego” – opracowany wspólnie z podmiotami zewnętrznymi: PSP, Policja, WSSP). Efekty uczenia się względniają wiedzę w zakresie nauk o bezpieczeństwie, normy i zasady oraz stan praktyki wymaganych dla bezpieczeństwa wewnętrznego. Ponadto zakres badań prowadzonych w Uczelni obejmuje obszar badaczy nie tylko w naukach o bezpieczeństwie, ale również w naukach o zarządzaniu i jakości, w naukach prawnych oraz naukach o polityce i administracji. Priorytetowymi dla wydziału jest rozwój naukowy pracowników poprzez udział w badaniach w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Treści programowe przyjęte w programie studiów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są kompleksowe i w pełni zapewniają realizację celów kształcenia wytyczanych w naukach o bezpieczeństwie. Efekty uczenia proponowane w programie są zapewniane poprzez szereg zajęć tematycznych, a ponadto aktywizujących studentów. Ważnym elementem kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są zajęcia praktyczne przy udziale interesariuszy zewnętrznych, instytucji takich jak: ABW, SKW, SOP, Policja, Żandarmeria Wojskowa i firmy PGZ oraz podmioty audytu bezpieczeństwa „Spectronica2” gwarantują, iż zakładane efekty uczenia mogą być w pełni osiągnięte.

Studia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne – o profilu ogólnoakademickim trwają 3 lata (6 semestrów) w przypadku studiów pierwszego stopnia oraz 2 lata (4 semestry) w przypadku studiów drugiego stopnia. Wymogiem ukończenia studiów pierwszego stopnia jest uzyskanie 180 punktów ECTS, a drugiego stopnia – uzyskanie 90 punktów ECTS. Na studiach niestacjonarnych struktura i wartość punktów ECTS jest taka sama jak na studiach stacjonarnych. Warunkiem ukończenia studiów

jest uzyskanie wszystkich zaliczeń, zdanie egzaminów oraz zaliczenie praktyk i złożenie pracy dyplomowej. Studia kończą się egzaminem dyplomowym.

Nakład pracy dla studiów pierwszego stopnia: - 104 punkty (i 55 dla studiów niestacjonarnych) – liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Nakład pracy dla studiów drugiego stopnia: - 45 – liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Wymagane proporcje 75% godzin zajęć z nauczycielami zatrudnionymi w podstawowym miejscu pracy oraz minimum 50% zajęć kontaktowych w zakresie godzin liczonych dla poszczególnych ECTS są zachowane.

W planach studiów rozpoczynających się w roku akademickim 2019/2020 ujęto rozliczenie godzinowe treści kształcenia w całym cyku kształcenia z wykazaniem liczby godzin dydaktycznych z udziałem nauczyciela oraz pracy samodzielnej studenta. W programie studiów stacjonarnych pierwszego stopnia przewidziano 2780 godzin zajęć z udziałem nauczycieli i studentów oraz 2520 godzin pracy własnej studentów. W programie studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia przewidziano 1474 godzin zajęć z udziałem nauczyciela oraz 3170 godzin pracy własnej studentów. W programie studiów stacjonarnych drugiego stopnia przewidziano 1590 godzin zajęć z udziałem nauczyciela oraz 1670 godzin pracy własnej studentów. W programie studiów niestacjonarnych drugiego stopnia przewidziano 1026 godzin zajęć z udziałem nauczyciela oraz 1430 godzin pracy własnej studentów. Na studia I stopnia: 11 punktów – liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym służącym zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych; 54 punkty – liczba punktów ECTS przyporządkowana przedmiotom/modułom zajęć do wyboru; 4 punkty – liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym; 98 punktów – liczba punktów ECTS obejmująca przedmioty powiązane z badaniami naukowymi prowadzonymi w dziedzinie nauk społecznych (dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie) związanej z kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studentów pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych (przedmioty kierunkowe i specjalnościowe). Natomiast dla studiów drugiego stopnia: 5 – liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym służącym zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych; 27 – liczba punktów ECTS przyporządkowana przedmiotom/modułom zajęć do wyboru; 46 – liczba punktów ECTS obejmująca przedmioty powiązane z badaniami naukowymi prowadzonymi w dziedzinie nauk społecznych (dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie) związanej z kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studentów pogłębionej 20 wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych (przedmioty kierunkowe i specjalnościowe).

Na studiach pierwszego stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych znaczny procent liczby punktów ECTS studenci uzyskują dzięki przedmiotom obieralnym: ograniczonego wyboru (30 punktów ECTS), wolnego wyboru – fakultatywnym (24 punktów ECTS), językowi obcemu (8 punktów ECTS), seminarium dyplomowemu (10 punktów ECTS), a także praktyk (4 punkty ECTS) – które są obowiązkowe. Procentowy udział punktów ECTS wśród przedmiotów obieralnych wynosi 42,22%. Na studiach drugiego stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych udział punktów ECTS z przedmiotów obieralnych wynosi: 43,33% (przedmioty ograniczonego wyboru – 15 punktów ECTS, przedmioty wolnego wyboru – fakultatywne – 12 punktów ECTS, język obcy 2 punkty ECTS, seminarium dyplomowe 10 punktów ECTS).

Podczas przeglądu programu studiów oraz sylabusów stwierdzono, że na studiach stacjonarnych drugiego stopnia przeszacowano liczbę godzin na 1 punkt ECTS. W wybranych sylabusach jest stosowany przelicznik 1 punkt ECTS na 40 godzin pracy studenta. Opierając się na podstawie prawnej, czyli przepisach Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, 1 punktowi ECTS odpowiada 25-30 godzin przeciętnej pracy studenta. Z planu studiów wynika, że przeszacowanie dotyczy 36 przedmiotów w różnych modułach: moduł ogólny – 10 przedmiotów, moduł zasadniczy – 11 przedmiotów, moduł swobodnego wyboru – 6 przedmiotów, moduł ograniczonego wyboru – 9 przedmiotów (tj. bezpieczeństwo powszechne – 3 przedmioty, bezpieczeństwo publiczne – 3 przedmioty, bezpieczeństwo społeczne – 3 przedmioty). Podczas spotkania podsumowującego ZO PKA z władzami Uczelni wskazano na to poważne uchybienie. W efekcie tej sugestii 15 stycznia 2020 roku uchwałą nr 3/2020 Senatu Akademii Sztuki Wojennej, dokonano zmiany programu studiów drugiego stopnia kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Tym samym wadliwe przeszacowanie usunięto, modyfikując programy studiów i dostosowując je do wymogów zawartych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Metody kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są różnorodne. Są nimi metody oparte na słowie: wykład, pogadanka opis i dyskusja a nawet w ramach przedmiotu lektorium praca z książkami odnoszącymi się do zapoznania się z dorobkiem naukowym dyscypliny nauki o bezpieczeństwie; metody oparte na obserwacji i pomiarze: w postaci pokazu i pomiaru wykorzystywane w czasie zajęć podróży studyjnych poza terenem Uczelni (lotnisko, areszt śledczy, szkolenie w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej, Starostwo Powiatowe Pułtusk, Komenda Powiatowa Policji w Wołominie, Komenda Stołeczna Policji Warszawa, Centrum Szkolenia ŻW w Mińsku Mazowieckim, Ośrodek Szkolenia ABW), w których oprócz pokazu i omówienia dokonywano obserwacji funkcjonariuszy w praktycznym działaniu; metody oparte na praktycznej działalności studentów: poprzez wykorzystanie kilku laboratoriów: - Centrum Symulacji i Gier Wojennych – do określenia skutków katastrof, klęsk żywiołowych i działań w sytuacji kryzysu i wojny- poprzez udział grup studentów w ćwiczeniu akademickim „PIERŚCIEN”, „TWIERDZA” i „BRAMA”; - Centrum Obrony Przed Bronią Masowego Rażenia - pomiar i ocena wpływu czynników środków bojowych i toksycznych środków przemysłowych w przykładach awarii technicznych infrastruktury krytycznej w ramach przedmiotów Zarządzanie kryzysowe, Ochrony ludności; - sal komputerowych. Oddane do użytku w grudniu 2019 roku nowoczesne laboratoria wykorzystane do modelowania prognozowania zagrożeń, pracy na nowoczesnych programach analitycznych i symulacyjnych np.: NVIVO12, IBM SPSS Statistica, UNAMO, „POWÓDŹ”; - Centrum Obrony Przed Bronią Masowego Rażenia - praca na symulatorach zagrożeń promieniotwórczych – program „PROMIEN”; - Centrum Symulacji i Gier Wojennych – praca na stanowiskach funkcjonalnych w czasie podsumowania kierunku studiów – 30 godzinna „GRA DECYZYJNA” oparta na modelu ćwiczenia kryzysowego szczebel powiat/gmina; metody aktywizujące uczniów: poprzez wykorzystanie zajęć praktycznych w obiektach poza Akademią Sztuki Wojennej: - Centrum Zarządzania Kryzysowego Powiat Pułtusk, Wołomin, Pruszków – do określenia skutków katastrof, klęsk żywiołowych i działań służb powiatu w sytuacji kryzysu i klęski żywiołowej; - Centrum Zarządzania Kryzysowego Powiat Pułtusk – ćwiczenie „Pierścień”; - Rządowe Centrum Bezpieczeństwa – aktywizacja pokaz ćwiczeń i szkoleń okresowych, staże i praktyki.

W procesie kształcenia zawarto wiele zajęć wykorzystujących metodę asymilacji wiedzy oraz metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy. Ma ona wyraz w cyklicznym poznawaniu wiedzy w oparciu o bibliotekę i czytelnię Uczelni oraz metodę sytuacyjną i metodę analizy przypadków, które stosowane są w procesie przygotowania do ćwiczeń, warsztatów i gier decyzyjnych jako samodzielna

praca (samokształcenie) z założeniami do ćwiczeń i warsztatów problemowych prowadzonych przed praktycznymi ćwiczeniami i warsztatami problemowymi. Najnowszymi metodami aktywizującymi w procesie kształcenia są gry symulacyjne, inscenizacja i rozwiązywanie problemów – dylematów zagrożeń generowanych w czasie ćwiczeń i gier decyzyjnych realizowanych w czasie ostatniego semestru studiów oraz w trakcie praktycznych ćwiczeń.

Studentom na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne oferuje się możliwość wyboru języka obcego, którego nauka uwzględni specyfikę tego kierunku. Studenci na studiach pierwszego i drugiego stopnia mają możliwość uczestniczenia w zajęciach z wybranego języka obcego: angielskiego, rosyjskiego, niemieckiego, francuskiego. Zgodnie z aktualnym programem odbywa się to w wymiarze: 120 godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia, oraz odpowiednio 30 na studiach II stopnia. Warto dodać, że w sylabusach przedmiotów znajdują się obligatoryjnie pozycje obcojęzyczne, które służą uzyskaniu umiejętności językowych w zakresie czytania, pisania, mówienia i słuchania na poziomie B2, co pozwala studentowi na stosowanie języka obcego w sytuacjach formalnych, np. w nowoczesnym środowisku pracy, a także w sytuacjach nieformalnych (I stopień); oraz umiejętności przygotowania typowego wystąpienia ustnego w języku obcym oraz umiejętności porozumienia się z osobą obcojęzyczną w stopniu komunikatywnym (II stopień). Zespół oceniający potwierdza, iż studenci mają możliwość opanowania języka obcego na poziomie B2 na studiach I stopnia oraz B2+ na studiach II stopnia.

Praktyki studenckie są realizowane wyłącznie dla na studiach I-go stopnia, w wymiarze 120 godzin, przeliczonych na 4 punkty ECTS. Przedmiotowe efekty uczenia się dla praktyk nie zostały opisane. Dokonano jedynie przypisania kierunkowych efektów uczenia się dla praktyk w macierzy programu studiów. Natomiast w ogólnym programie praktyk i oraz w treści Regulaminu Praktyk Studenckich, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 17 Rektora-Komendanta z dnia 08.03.2017 r. opisano jedynie cel kształcenia na praktykach zestaw zadań, jakie student powinien zrealizować. Przedmiotowy zestaw zadań jest wystarczająco dobrze opisany, jednakże brakuje do niego punktu odniesienia w postaci przedmiotowych efektów uczenia się. Zgodnie z §1 ust. 1 wymienionego zarządzenia „praktyki stanowią integralną część procesu nauczania”, a co za tym idzie, powinny być traktowane jak pozostałe przedmioty prowadzone w ramach ocenianego kierunku. Oznacza to, że należy dla nich zdefiniować przedmiotowe efekty uczenia się i wskazać ich odniesienie do efektów kierunkowych, a opis efektów wraz z kryteriami ich weryfikacji i ogólnym programem praktyk zawrzeć w karcie przedmiotu. Przy obecnych uregulowaniach funkcjonujących w jednostce niemożliwe jest jednoznaczne stwierdzenie, do jakich efektów ma prowadzić kształcenie na praktykach – efekty kierunkowe są w tym przypadku zbyt ogólnym poziomem odniesienia. Ze względu na profil ogólnoakademicki studiów nie stanowi to znaczącego uchybienia, jednakże utrudnia zachowanie wysokiego standardu jakości kształcenia, co potwierdziła dokonana w ramach oceny analiza losowo wybranej dokumentacji praktyk zrealizowanych przez poszczególnych studentów. Badany zestaw każdorazowo obejmował skierowanie na praktykę, porozumienie o organizacji praktyk zawarte z zakładem pracy, dziennik wraz potwierdzeniem odbycia praktyki oraz sprawozdanie studenta. Na poziomie ogólnym przyjętą dokumentację należy uznać za prawidłową. Natomiast dokładniejsza analiza wykazała, że szczegółowość i rzetelność wpisów w dziennikach praktyk była dość zróżnicowana, zrealizowane zadania niejednokrotnie nie pokrywały się w pełni z zestawem wyznaczonym w ogólnym programie praktyk, a sprawozdania z praktyk pisane przez studentów w zasadzie powtarzały treść potwierdzeń realizacji praktyk wystawianych przez pracodawcę. Niezależnie od poziomu szczegółowości dokumentacji złożonej przez studenta, wszystkie praktyki w zbadanej próbie były zaliczone. Opiekunowie praktyk na Uczelni nie wpisywali żadnych uwag merytorycznych lub

metodycznych przy zaliczaniu praktyk, nawet jeśli student dokonywał jedynie zdawkowego opisu wykonanych zadań. Praktyki są jedynie zaliczane, a to oznacza binarny system oceniania pracy studenta. Studenci nie są oceniani pod względem jakości swojej pracy na praktykach. Sprawozdania studentów w obecnej postaci nie spełniają swojego zadania, ponieważ *de facto* nie stanowią elementu pracy samodzielnej i nie stanowią podstawy do oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Jednostka zapewnia możliwość zaliczenia praktyk na podstawie wykonywanej pracy lub wolontariatu – w przypadku studiów stacjonarnych zdecydowana większość praktyk jest zaliczanych na tej podstawie. Podstawą do zaliczenia jest umowa, na podstawie której student wykonywał pracę w danej instytucji oraz stosowne zaświadczenie, zawierające opis obowiązków i zadań realizowanych przez studenta. Zastrzeżenia do tej formy zaliczenia są analogiczne jak w przypadku studentów odbywających praktyki w trybie normalnym – brak odniesienia do efektów uczenia się, brak precyzyjnego odniesienia do zestawu zadań umieszczonego w ogólnym programie praktyk, przez co zaliczenie ma niekiedy charakter arbitralny.

Pozostałe kwestie dotyczące formalnych uregulowań dotyczących praktyk nie budzą większych zastrzeżeń. W zarządzeniu Rektora-Komendanta i załącznikach do niego ustalono odpowiednio zasady nadzoru na praktykami, doboru miejsc odbywania praktyk, terminów realizacji i zaliczania praktyk. Nie opisano szczegółowych kryteriów dotyczących kwalifikacji opiekunów praktyk (zarówno po stronie Uczelni, jak i po stronie pracodawców), jednakże nadzór, jaki faktycznie pełniono w tym zakresie był wystarczający. Jednostka zapewnia wystarczającą liczbę miejsc odbywania praktyk na podstawie stałych umów o współpracy, studenci mają możliwość wyboru zakładów pracy na praktyki, bliżej miejsca zamieszkania - dzięki szerokiej sieci kontaktów Uczelni i samych opiekunów praktyk, studenci nie mają problemu z realizowaniem praktyki w dogodnym dla nich miejscu i terminie. Bieżący nadzór nad realizacją praktyk jest sprawowany przez kilku opiekunów, w ramach czynności kontrolnych jakimi są przeprowadzane hospitacje oraz weryfikacja telefoniczna. Ponadto duża część instytucji, w których odbywają się praktyki działa zgodnie z reżimem wewnętrznym zapewniającym odpowiedni poziom nadzoru nad praktykantem, a dobre relacje pomiędzy pracodawcami i opiekunami praktyk ze strony Uczelni pozwalają na odpowiednie reagowanie na ewentualne problemy. Rekompensuje to w pewnym stopniu niedostatki w zakresie dokumentacji praktyk i weryfikacji kształcenia poszczególnych studentów.

Uwagi dotyczące realizacji praktyk są zgłaszane przez studentów bezpośrednio do opiekunów, a także przez samych pracodawców i uwzględniane w zarządzaniu jakością kształcenia. Opiekunowie praktyk dokonują okresowych przeglądów realizowanych praktyk, jednakże głównie w sposób niesformalizowany. Sformalizowane analizy ograniczają się głównie do danych statystycznych – liczby studentów odbywających praktyki w poszczególnych instytucjach oraz liczby praktyk zaliczanych na podstawie pracy zawodowej. Kompleksowa analiza dotycząca kształcenia na praktykach jest dokonywana jedynie sporadycznie, jednakże należy zaznaczyć, że prowadzi ona do działań doskonalących. Przykładem jest tutaj skierowanie Pełnomocnika Dziekana Wydziału ds. Praktyk Studenckich na specjalne szkolenie prowadzone przez eksperta pracodawców. Przyczyniło się ono do opracowania aktualnego regulaminu i programu praktyk oraz wprowadzeniu do dokumentacji sprawozdania składanego przez studenta. Efektem szkolenia jest także organizacja zajęć przygotowujących studentów do odbycia praktyki. Pomimo tych pozytywnych efektów, brak regularnych i kompleksowych przeglądów praktyk oraz dokonywania stosownej ewaluacji w tym zakresie, może utrudniać identyfikowanie słabych stron i doskonalenie przedmiotowej formy kształcenia w przyszłości.

Ogólna ocena praktyk jest dobra, jednakże w związku z odnotowanymi niedociągnięciami w zakresie praktyk, zespół oceniający dla udoskonalenia tego elementu kształcenia rekomenduje:

- zdefiniować i opisać przedmiotowe efekty uczenia się dla praktyk studenckich, określić zasady weryfikacji ich osiągnięcia oraz udostępnić studentom w formie karty przedmiotu;
- wprowadzić ocenianie osiągnięcia efektów uczenia się na praktykach, według skali takiej jak dla innych przedmiotów lub według innego spójnego systemu. Ocena powinna być dokonana dla każdego efektu uczenia się osobno, a ocena ogólna powinna być wystawiona na podstawie ocen częściowych;
- zmienić formułę sprawozdania z praktyk, składanego przez studenta. Sprawozdanie powinno być istotnym elementem samodzielnej pracy studenta, służącym do weryfikacji efektów uczenia się. Dlatego sprawozdanie powinno zawierać krótki opis instytucji i jednostki organizacyjnej, w której odbyła się praktyka oraz własne spostrzeżenia i wnioski studenta dotyczące wykonywanych zadań, w miarę możliwości użyteczne również dla celów pracy dyplomowej. Wytyczne dotyczące treści i formy sprawozdań powinny być zawarte w regulaminie praktyk. Sugeruje się również, aby analogiczne sprawozdanie było elementem obowiązującym również studentów zaliczających praktyki na podstawie wykonywanej działalności zawodowej;
- prowadzić regularne, sformalizowane i kompleksowe przeglądy kształcenia na praktykach obejmujące m. in. jakość kształcenia u poszczególnych pracodawców, powtarzalne uwagi interesariuszy, spójność kształcenia na praktykach z kształceniem w ramach pozostałych modułów, skorelowania zrealizowanych praktyk z tematami prac licencjackich podejmowanych przez studentów.

XXX

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program studiów dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Poszczególne, kierunkowe efekty uczenia się zostały rozwinięte na poziomie modułów i są realizowane są wielokrotnie na różnych przedmiotach; ich osiągnięcie umożliwiają uszczegółowione treści programowe i metody nauczania adekwatne do efektów i treści kształcenia. Zajęcia są zróżnicowane i angażujące. Ćwiczenia/zajęcia praktyczne uzupełniają się z teoretycznymi, które są nastawione na wykorzystanie wiedzy. Dużo wizyt osób z urzędów/organizacji/jednostek związanych z kierunkiem studiów należy ocenić pozytywnie. Bardzo dużo zajęć terenowych i wyjść do wcześniej wspomnianych partnerów także. Zajęcia się nie powtarzają. Drugi stopień względem pierwszego pogłębia i poszerza część omawianych wcześniej zagadnień. Plany zajęć i harmonogramy sesji są odpowiednio wcześniej publikowane. Studenci mają możliwość sugerowania zmian, Uczelnia chętnie przystosowuje się do potrzeb studentów pod tym kątem. Starości posiadają dane kontaktowe do wszystkich prowadzących więc w razie potrzeby można się kontaktować, także poza systemem konsultacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Przyjęcie na pierwszy rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów I stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, odbywa się na podstawie wyników egzaminu maturalnego, natomiast kandydatów, którzy zdali egzamin dojrzałości – na podstawie wyników tego egzaminu lub w przypadku, jeśli kandydat nie zdawał określonego przedmiotu na egzaminie dojrzałości – na podstawie oceny końcowej z odpowiedniego przedmiotu uzyskanej w szkole średniej. Podstawą przyjęcia na studia są wyniki lub ocena z języka obcego nowożytnego oraz wyniki lub ocena z dwóch przedmiotów, wybranych spośród przewidzianych w warunkach rekrutacji na określony kierunek studiów. Liczbę punktów z języka obcego oraz przedmiotów objętych postępowaniem rekrutacyjnym określa się na podstawie wyników części pisemnej egzaminu maturalnego zdawanego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Wynik procentowy uzyskany podczas egzaminu maturalnego przyjmowany jest jako wartość punktowa z odpowiednią wagą. Dla przedmiotu zdawanego na poziomie podstawowym waga wynosi 0,3, natomiast dla przedmiotu zdawanego na poziomie rozszerzonym waga wynosi 0,7. Wartość końcowa jest sumą ważoną punktów uzyskanych z obu poziomów egzaminu maturalnego. Jeżeli kandydat zdawał egzamin maturalny z przedmiotu, który przeprowadzany był tylko na poziomie rozszerzonym, wówczas przy określaniu liczby punktów przyjmuje się wagą 1.

Jeżeli podczas egzaminu maturalnego kandydat zdawał przedmiot tylko na poziomie podstawowym, wówczas dla wagi poziomu rozszerzonego przyjmuje się wartość równą zero, a w przypadku, gdy kandydat zdawał egzamin maturalny z przedmiotu, który przeprowadzany był tylko na poziomie podstawowym, wówczas przy określeniu ilości punktów waga wynosi 0,5. Przedmioty stanowiące podstawę rekrutacji na studia są wybierane przez kandydata (jeden język obcy i dwa inne przedmioty). Przedmioty do wyboru podczas rekrutacji to: geografia, historia, wiedza o społeczeństwie, matematyka i informatyka. Na pierwszy rok studiów z pominięciem postępowania rekrutacyjnego przyjmowani są laureaci olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego. Finaliści olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego otrzymują maksymalną liczbę punktów z przedmiotu będącego treścią olimpiady i stanowiącego podstawę rekrutacji na wybrany kierunek studiów. Podstawą uzyskania uprawnień jest dokument wydany przez główny komitet organizacyjny danej olimpiady. O kolejności przyjmowania na pierwszy rok studiów w ramach limitu miejsc decyduje łączna liczba punktów uzyskanych przez kandydata w postępowaniu rekrutacyjnym.

Przyjęcie kandydatów na pierwszy rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów II stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne odbywa się według następujących zasad: kandydaci muszą posiadać tytuł zawodowy licencjata, inżyniera albo magistra, a podstawą kwalifikacji jest ocena uzyskana na dyplomie oraz średnia ocen uzyskanych w toku studiów I stopnia. W przypadku, gdy liczba kandydatów na studia przekracza limit ustalony dla danego kierunku, przeprowadza się dodatkowo test kwalifikacyjny. O przyjęciu na studia decyduje pozycja na liście rankingowej wynikająca ze średniej ocen z przedmiotów wymaganych na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w przypadku studiów pierwszego stopnia, a w przypadku studiów drugiego stopnia, średnia uzyskana z oceny na dyplomie studiów wyższych, średnia ocen uzyskanych w toku studiów pierwszego stopnia.

XXX

Efekty uczenia się osiągane w procesie kształcenia na poziomie przedmiotu weryfikowane są m.in. w następujących formach: egzamin (egzamin ustny, egzamin pisemny opisowy, egzamin pisemny testowy), zaliczenie (zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne opisowe, zaliczenie pisemne testowe), kolokwium, referat, przygotowanie projektu (w tym projektu w postaci multimedialnej), przygotowanie prezentacji, napisanie eseju czy analiza konkretnej sytuacji faktycznej (kazusu), a także doceniane przez studentów formy innowacyjne, jak debata oksfordzka. Efekty uczenia się są oceniane poprzez mierniki ilościowe, tj.: oceny z zaliczeń, kolokwίων i egzaminów, oceny z ćwiczeń, konserwatoriów, seminariów i innych form zajęć, ocenę aktywności studentów na zajęciach. Szczegółowe określenie sposobów oceny tych efektów zostało ujęte w sylabusach i jest zgodne z warunkami uzyskiwania zaliczeń, zawartymi w Regulaminie Studiów Akademii Sztuki Wojennej.

Zespół oceniający stwierdza, iż właściwie dobrane zostały formy weryfikacji efektów uczenia się, takie jak: egzaminy pisemne, egzaminy ustne, referaty, projekty opracowywane podczas warsztatów problemowych oraz prezentacje przygotowywane przez studentów. Po analizie dokumentacji, zespół oceniający potwierdza, iż w przypadku braku obiektywizmu lub niewłaściwego przebiegu zaliczenia student ma prawo złożyć wniosek o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego lub zaliczenia komisyjnego, o czym stanowi § 39 Regulaminu Studiów. W przypadku potwierdzenia braku obiektywizmu lub niewłaściwego przebiegu zaliczenia, dziekan wydziału wyznacza termin przeprowadzenia egzaminu komisyjnego w terminie 14 dni. Zaliczenie komisyjne przeprowadzane jest w obecności komisji, w której skład wchodzi: wyznaczony przez dziekana przewodniczący oraz jeden lub dwóch specjalistów z zakresu przedmiotu objętego egzaminem lub zaliczeniem. Dodatkowo, w charakterze obserwatora na wniosek studenta, w egzaminie może uczestniczyć wskazany przez wnioskodawcę obserwator.

Sprawdzanie efektów uczenia się dokonywane jest przez osoby prowadzące dany rodzaj zajęć zgodnie z procedurami zawierającymi warunki konieczne do zaliczenia studiów, jak również zasady potwierdzania efektów uczenia się na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, uchwalone przez Senat Akademii Sztuki Wojennej. Zespół oceniający stwierdza, iż studenci mają możliwość ubiegania się o uznanie efektów uczenia się zdobytych na innych uczelniach, w tym uczelniach zagranicznych. Na podstawie oceny dokonanej podczas wizytacji zespół oceniający stwierdza, że wiedza weryfikowana jest przede wszystkim podczas egzaminów, które na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne przybierają różną formę, choć z dominującą formą egzaminów są prace pisemne z pytaniami otwartymi oraz różne odmiany egzaminów testowych. Natomiast na ćwiczeniach dominują metody, które mają potwierdzić umiejętności i kompetencje społeczne studentów, które stosowane są nie tylko na zakończenie zajęć, ale również w czasie ich trwania.

XXX

Prace licencjackie oraz magisterskie na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są pracami mającymi znamiona prac badawczych, z odpowiednim do poziomu kształcenia zakresem analitycznym, rozwiązującymi problem praktyczny, czy też projektującymi zadanie praktyczne, jak i odzwierciedlającymi aktualny stan wiedzy, realizowanymi pod opieką pracowników wydziału.

Uczelnia w trosce o jak najlepsze dopasowanie programów studiów do wymagań rynku pracy, co roku prowadzi badanie losów zawodowych absolwentów. Jest ono realizowane zgodnie z procedurą określoną zarządzeniem rektora przez biuro karier. Monitoring karier ma na celu poznanie ścieżki zawodowej absolwentów po ukończeniu przez nich nauki w Uczelni, określenie ich statusu zawodowego oraz specyfiki zatrudnienia. Badanie skupia się również na ocenie realizowanej oraz

przyszłej ścieżki edukacyjnej absolwentów. Pozwala to na wyodrębnienie wybranych obszarów kształcenia oraz nabytych w toku nauczania umiejętności i kompetencji, a także jest źródłem informacji na temat wymiernych korzyści, jakie uzyskał respondent dzięki ukończonym studiom na danym kierunku. Dokładna analiza uzyskanych wyników wpływa na doskonalenie jakości procesu kształcenia oraz trafne dopasowanie oferty edukacyjnej do dynamicznie zmieniającego się rynku pracy w taki sposób, aby absolwenci bez trudu uzyskiwali zatrudnienie po zakończeniu kształcenia w Uczelni. Zebrane wyniki są również cennym źródłem wiedzy na temat rzeczywistych efektów uczenia się, co daje możliwość porównania ich z zakładanymi efektami uczenia się i wprowadzenia ewentualnych zmian.

Monitoring losów zawodowych absolwentów realizowany jest w formie badań sondażowych z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety. Jest ona prowadzona w formie ankiety on-line. Absolwenci zostają poddani badaniu w momencie ukończenia studiów, po roku, trzech i pięciu latach od uzyskania dyplomu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Zespół oceniający stwierdza, że funkcjonujące na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego procedury rekrutacji, zostały przedstawione w sposób przejrzysty, uwzględniający zasady sprawiedliwości i równych szans. Głównym źródłem wiedzy kandydatów dotyczącym prowadzonej rekrutacji są spotkania otwarte prowadzone przez Uczelnię w formie „Dni otwartych”, a także strona internetowa. Zespół oceniający pozytywnie ocenia system weryfikacji zakładanych efektów uczenia się oraz organizację oraz procesu kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zatrudnienie nauczycieli następuje w drodze otwartego konkursu, co umożliwia wybór najlepszych kandydatów. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe w zakresie dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się, a także umożliwiają prawidłową

realizację zajęć i nabywanie kompetencji badawczych. W dorobku naukowym nauczycieli akademickich na uwagę zasługuje kilkadziesiąt publikacji dotyczących bezpieczeństwa wydanych tylko w ostatnich kilku latach, a także prowadzenie badań naukowych finansowanych między innymi z NCBiR i MON. Doświadczenie zawodowe uzyskane poza uczelnią nauczyciele akademicy zdobyli w większości przypadków w jednostkach sił zbrojnych, Policji, jednostkach administracji publicznej, kancelariach prawnych SOP, ABW, SW, PSP. W bieżącym roku akademickim w proces dydaktyczny zaangażowanych jest 90 nauczycieli akademickich. Z czego 8 profesorów, 18 doktorów habilitowanych, 49 doktorów oraz 15 magistrów (w tym 10 doktorantów). Na studiach pierwszego stopnia zajęcia prowadzi 4 profesorów, 12 doktorów habilitowanych, 43 doktorów i 13 magistrów. Na studiach II stopnia 5 profesorów, 7 doktorów habilitowanych, 32 doktorów, 10 magistrów.

Biorąc pod uwagę liczbę studentów na studiach I stopnia 395 i 201 na studiach II stopnia zespół oceniający stwierdza, że proporcje określające liczbę nauczycieli akademickich do liczby studentów są prawidłowe. Ponadto zespół oceniający stwierdza, że stabilność zatrudnienia umożliwia prawidłową realizację zajęć na ocenianym kierunku studiów. Spośród 90 nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku zajęcia prowadzi 10 doktorantów, a jedynie 7 nauczycieli jest zatrudnionych na umowę zlecenie. Trzon kadry akademickiej stanowią nauczyciele zatrudnieni nieprzerwanie od kilku do kilkunastu lat. Wydział dba także o zatrudnianie nowych nauczycieli. Takich na podstawie umowy o pracę w ostatnich dwóch latach zatrudniono 23. Stwierdzić można, że zatrudnienie jest stabilne i posiada elementy naturalnego zastępowania odchodzących nauczycieli. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia posiadają właściwe kompetencje dydaktyczne wynikające z wieloletniej praktyki dydaktycznej zarówno w wizytowanej Uczelni, ale także w innych, w tym zagranicznych uczelniach oraz kierunkowego wykształcenia. Dorobek dydaktyczny nauczycieli akademickich jest systematycznie uaktualniany między innymi poprzez uczestnictwo w szkoleniach i kursach prowadzonych przez Wydział Kształcenia na Odległość. Zajęcia prowadzone na odległość to między innymi kurs tworzenia materiałów i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem technik i metod kształcenia zdalnego – w formie podstawowej oraz zaawansowanej, a także kursy związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, sposobami reagowania na przypadki mogące stanowić zagrożenie i powodować naruszenie bezpieczeństwa. Ponadto, pracownicy w formie szkolenia e-learningowego zapoznawani są z obowiązującymi przepisami prawnymi i zasadami zachowania się na wypadek zjawiska mobbingu i wszelkich objawów dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry. W bieżącym roku akademickim ze szkolenia dotyczącego prowadzenia zajęć na odległość uczestniczyło 16 nowoprzyjętych pracowników, a w szkoleniu pod tytułem Mobbing w miejscu pracy 25 nauczycieli akademickich. Wszyscy nauczyciele akademicy są zapoznawani z zasadami związanymi z bezpieczeństwem i higieną pracy, sposobami reagowania na przypadki mogące stanowić zagrożenie i powodować naruszenie bezpieczeństwa. Ponadto, pracownicy w formie szkolenia e-learningowego zapoznawani są z obowiązującymi przepisami prawnymi i zasadami zachowania się na wypadek zjawiska mobbingu i wszelkich objawów dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry. Uczelnia do kształcenia na odległość wykorzystuje system ILIAS- e-learning. Wśród ogólnodostępnych przedmiotów prowadzonych z wykorzystaniem technik elearningowych są: Organizacja sił zbrojnych, Podstawy bezpieczeństwa pozamilitarnego, Rodzaje sił zbrojnych.

XXX

Do podnoszenia kompetencji nauczycieli akademickich przyczyniają się także: udział w projektach badawczych, udział w konferencjach naukowych, a także uczestnictwo w programach mobilnościowych.

Za obsadę poszczególnych zajęć odpowiada kierownik zakładu i dyrektor instytutu. Przy przydziale zajęć bierze się pod uwagę posiadany dorobek naukowy, doświadczenie dydaktyczne, proces umiędzynarodowienia oraz często doświadczenia zawodowe zdobyte poza uczelnią.

Nauczyciele prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku pomnażają dorobek naukowy poprzez udział w badaniach naukowych, zdobywaniu kolejnych stopni i tytułu naukowego. Świadczy o tym choćby udział 10 nauczycieli w studiach doktoranckich, uzyskanie w ostatnim roku akademickim 3 stopni naukowych doktora habilitowanego i jednego tytułu naukowego. Wykaz publikacji naukowych nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest imponujący. Spowodowane jest to między innymi aktywnością w prowadzonych badaniach. W bieżącym roku akademickim nauczyciele wydziału prowadzą 49 projektów badawczych w ramach działalności statutowej.

Działalność naukowa i dydaktyczna wszystkich nauczycieli akademickich podlega ocenie według zasad zapisanych w Regulaminie okresowej oceny nauczycieli akademickich Akademii Sztuki Wojennej. Wyniki przeprowadzonej oceny oraz wnioski z niej płynące stanowią czynnik brany pod uwagę w dalszej ścieżce rozwojowej nauczyciela. Nauczyciele mogą otrzymać za pozytywną ocenę stypendia Rektora i MON. Nauczyciele są także oceniani przez studentów, a także podlegają cyklicznym ocenom i hospitacjom. Plan hospitacji Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego na rok 2020 wskazuje, który z przełożonych i w jakim miesiącu ma wykonać hospitację. Na podstawie tego planu sporządzany jest plan hospitacji w poszczególnych instytutach z podaniem hospitującego, hospitowanego, daty, godziny, tematu hospitowanych zajęć. Zespół Oceniający PKA dokonał sprawdzenia kilkudziesięciu arkuszy hospitacji. Wszystkie arkusze były poprawnie wypełnione (wszystkie pola były wypełnione treściami) zawierały podpisy hospitującego, hospitowanego, przełożonego hospitowanego, a także przedkłada do spraw dydaktycznych. Wszystkie kontrolowane arkusze hospitacji były pozytywne i wskazywały na dobry poziom prowadzonych zajęć dydaktycznych. Ta ocena zgadza się z oceną studentów, którzy pozytywnie oceniają kadrę prowadzącą zajęcia. Na podstawie analiz zespół oceniający stwierdza, że w roku 2017/2018 studenci oceniający nauczycieli akademickich na podstawie ankiety oceny zajęć dydaktycznych wskazywali na 15 aspektów ich pracy. We wszystkich kategoriach studenci pozytywnie oceniali pracę nauczyciela - zdecydowanie tak, tak jest dominująca. Takich ocen było 259, 7 raczej nie. Oceny raczej nie dotyczyły: 1 dostępności nauczyciela podczas konsultacji, 1 niezwracania uwagi na sugestie studentów dotyczące organizacji procesu dydaktycznego, 1 niezwracania uwagi na reakcję studentów podczas zajęć, 1 braku życzliwego podejścia do studentów, 2 dotyczącego wykorzystania wiedzy i umiejętności zdobytej podczas zajęć w praktyce oraz 1 dotyczące dostępności książek. Nie występowały odpowiedzi zdecydowanie nie i nie mam zdania.

Wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów mają aktualne oceny okresowe. Ostatnia okresowa ocena prowadzona była w strukturach Akademii Obrony Narodowej w roku 2014, jednak z uwagi na przekształcenie Uczelni i utworzenie Akademii Sztuki Wojennej w 2016 roku wszyscy nauczyciele akademicy na podstawie przeglądu kadrowego uzyskali oceny w dniu 01.10.2016 roku.

Zespół oceniający dokonał sprawdzenia obciążenia zajęciami dydaktycznymi nauczycieli akademickich w minionym roku akademickim i stwierdza, że niektórzy nauczyciele akademicy przepracowali znacznie większą od przewidzianego pensum liczbę godzin dydaktycznych. Dla przykładu najbardziej obciążeni pensum dydaktycznym adiunkci (pensum 240 godzin) wypracowali ponad 450 godzin takich przypadków jest aż 16. Największe obciążenia adiunkta to 558 godzin zajęć dydaktycznych. Taka liczba godzin utrudnia zdobywanie kolejnych stopni naukowych i aktywne

uczestniczenie w rozwoju naukowym, może wpłynąć także na jakość prowadzonych zajęć. Tym bardziej, że w tym samym okresie 40 nauczycieli akademickich nie wypracowało pensum.

Indywidualizacja ścieżek zawodowych związana jest z możliwością otrzymania stypendiów, a także finansowania udziału w konferencjach, uczestnictwa w szkoleniach zewnętrznych, odbywania staży krajowych i zagranicznych, tłumaczenia artykułów naukowych, udzielanie urlopów naukowych, bezpłatne wydawanie publikacji we własnych wydawnictwach. Ze wszystkich tych możliwości korzystają nauczyciele akademicy, co potwierdziło 33 obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym nauczycieli akademickich. Obecni na spotkaniu nauczyciele akademicy podkreślali wsparcie udzielane im przez Uczelnię w zasadzie we wszystkich aspektach ich rozwoju.

Polityce rozwiązywania konfliktów, dyskryminacji i przemocy sprzyja uświadomienie praw przysługujących nauczycielom akademickim, którzy w tym aspekcie przechodzą cykliczne szkolenia. Zespół oceniający rekomenduje weryfikację obciążenia dydaktycznego poszczególnych nauczycieli akademickich wskazując na nierównomierność tego obciążenia co może wskazywać na wady w planowaniu zajęć, ale także niedostrzeganie tego problemu przez wydziałowy i uczelniany system jakości procesu kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium *spełnione*

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy związany przede wszystkim z dyscypliną nauki o bezpieczeństwie. Spektrum nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów umożliwia prawidłową realizację zajęć, a także nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Wymogi dotyczące proporcji nauczycieli akademickich w stosunku do liczby studentów zostały spełnione. Kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich, ich dorobek naukowy, a także doświadczenie zdobyte poza uczelnią pozwala na prawidłową realizację zajęć. Prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są poprzedzone stosownymi szkoleniami. Obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich jest nierównomierne i może w przyszłości wpłynąć na prawidłową realizację zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Obiekty naukowo-dydaktyczne Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie zlokalizowane są w kampusie akademickim położonym w Rembertowie. Osiedle akademickie skomunikowane jest z innymi dzielnicami miasta oraz z centrum liniami autobusowymi, a także linią kolei miejskiej. Bazę Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego stanowią obiekty będące własnością Uczelni, które są wykorzystywane zarówno na potrzeby dydaktyczne i naukowe, jak i logistyczno-bytowe (hotele i internaty, stołówka akademicka, bufety, kluby, hale sportowe, stadiony, strzelnice). Studenci kierunku studiów bezpieczeństwo wewnętrzne korzystają przede wszystkim z infrastruktury budynku nr 25 (blok Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego). W Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego powierzchnia sal dydaktycznych jest dostosowana do liczby studentów. Zasadniczą bazę lokalową wydziału stanowi budynek nr 25 o powierzchni 9795 m². Budynek wybudowano w 1938 r., a remont kapitalny przeprowadzono w 1969 r. Od tego czasu wykonywane były prace konserwacyjne i remonty bieżące. W ostatnim okresie wykonano remont adaptacyjny piwnic (część frontowa budynku), przystosowując pomieszczenia do potrzeb dydaktycznych. Wykonano remont parteru, remont pierwszego piętra – część tylna, adaptując pomieszczenia Dziekanatu. Wyremontowano także pierwsze piętro w części frontowej. Ponadto w budynku wymieniono instalację centralnego ogrzewania, całą stolarkę okienną oraz pokrycie dachowe. W budynku jest zamontowany system przeciwpożarowy oraz system monitoringu i kontroli dostępu. Obecnie trwają prace modernizacyjne sali dla potrzeb studentów studiów w ramach programu ERASMUS (sala 14-osobowa, ze sprzętem multimedialnym w postaci monitora LCD). Na obecnym etapie trwają prace nad przebudową części pomieszczeń na parterze dla potrzeb studentów oraz przygotowanie trzech laboratoriów na poziomie trzeciego piętra. W budynku nr 25 znajduje się w sumie 36 sal. Z tego jedna może pomieścić 304 osoby. 6 sal mieści powyżej 100 osób (w sumie 716). 4 sale mieszczą od 50 do 100 osób (w sumie 256). Wydział Bezpieczeństwa Narodowego dysponuje w tym budynku także mniejszymi salami mieszczącymi od 16 do 50 osób. Jest ich 25. Mogą one pomieścić 822 osoby. W sumie w budynku 25 może odbywać jednocześnie zajęcia 2098 studentów. Studenci kierunku studiów bezpieczeństwo wewnętrzne korzystają także z sal wykładowych Studium Języków Obcych (sumarycznie to 42 sale, dla łącznie 1334 studentów, w tym 3 sale o pojemności 50 do 100 miejsc, 10 o pojemności 50 miejsc, 28 sal ćwiczeniowych o pojemności do 18 miejsc oraz 1 sala komputerowa/laboratoryjna o pojemności 30 miejsc). Ponadto Wydział Bezpieczeństwa Narodowego wykorzystuje do celów dydaktycznych sale Klubu Akademii Sztuki Wojennej (sumarycznie to 19 sal, 1400 miejsc). Wszystkie budynki spełniają warunki BHP i ppoż. dla prowadzenia zajęć dydaktycznych. Co najmniej raz w roku dokonywana jest kontrola stanu ppoż. i bhp obiektów Akademii. Zespół oceniający uzyskał wgląd do stosownych umów/protokołów co do przeprowadzenia kontroli stanu technicznego budynków (przegląd pięcioletni, przegląd półroczny – wiosenny) z lat 2017, 2018 i 2019. Wnioski końcowe z ww. przeglądów to: budynek (25) jest użytkowany zgodnie z przeznaczeniem, budynek pozwala na dalsze bezpieczne użytkowanie. Przedstawiona dokumentacja zawierała także Opracowanie wyników pomiarów skuteczności ochrony przeciwporażeniowej i odgromowej (wynik pozytywny). W przypadku Protokołu okresowej kontroli przewodów kominowych (z roku 2018) stwierdzono brak ciągu na korytarzach oraz brak wentylacji grawitacyjnej w salach wykładowych na poziomie „0”. W ww. protokole nie zamieszczono uwag o ograniczeniach w związku z procesem dydaktycznym, zalecono jednakże przywrócenie ciągu na korytarzach oraz wyposażenie sal wykładowych na poziomie „0” w wentylację grawitacyjną lub

mechaniczną. Wskazano termin następnej kontroli na listopad 2019 roku. W tym kontekście zespół oceniający uzyskał wgląd do stosownego protokołu, jednakże przytoczone tam zalecenia są tożsame z tymi z poprzedniego roku. Wskazać należy, że na tym poziomie bloku nr 25 znajduje się 11 sal o łącznej pojemności 762 miejsc. Oznacza to, że problem ten (braku odpowiedniej wentylacji) dotyczy ponad jednej trzeciej (36,32%) sal dydaktycznych znajdujących się w tym bloku. Być może jest to przyczyną ferowanych przez studentów niskich ocen wyposażenia technicznego sal wykładowych – 3,79 (na podstawie Ankiety monitorowania warunków kształcenia i organizacji studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne np. w roku akademickim 2018/2019). Można jednakże stwierdzić, że pomieszczenia dydaktyczne (z powyższymi ograniczeniami) Wydziału jak i użytkowane przez studentów ocenianego kierunku studiów zapewniają warunki do prowadzenia zajęć. Pomieszczenia dydaktyczne wyposażone są w sprzęt audiowizualny i pomoce naukowe odpowiadające współczesnym wymaganiom. Meble są w dużej części (patrz uwagi zamieszczone w protokole z hospitacji – załącznik nr 5 niniejszego raportu) nowe i mają odpowiednie atesty, a także certyfikaty. Podstawowymi pomocami dydaktycznymi w wydziale są rzutniki multimedialne z zestawami komputerowymi i odpowiednim oprogramowaniem. Trzy pracownie komputerowe wyposażone są w 60 zestawów komputerowych, połączonych w odrębne sieci wewnętrzne. Przy każdym stanowisku mogą pracować dwie osoby. Pracownie te zostały połączone również z serwerem dydaktycznym umożliwiającym zainstalowanie materiałów do zajęć na wszystkich stacjach jednocześnie. Serwer ten połączony jest z siecią intranetową Uczelni i łączem internetowym. Dodatkowo sześć stanowisk komputerowych znajduje się w ogólnodostępnym punkcie internetowym i bibliotece. Wszystkie stanowiska pracy oraz miejsca pracy nauczycieli w wydziale zostały skomputeryzowane, podłączone do sieci internetowej oraz wyposażone w odpowiednie oprogramowanie. Aktualny stan wyposażenia informatycznego należy uznać za zadowalający.

Studenci i pracownicy naukowo-dydaktyczni mają pełny dostęp do Internetu poprzez strukturę sieci LAN, Wi-Fi i sieć intranetową. W raporcie samooceny wskazano, że tak zaprojektowana i wykonana sieć, umożliwia w dowolnym miejscu Uczelni przyłączenie się studentów i pracowników do systemu informatycznego, udostępniając tym samym wszystkie istniejące zasoby sieciowe społeczności akademickiej. Niestety nie potwierdzają tego ankiety monitorowania warunków kształcenia i organizacji studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne np. w roku akademickim 2018/2019. W ankiecie tej dostęp do Internetu na terenie Uczelni został oceniony na ocenę 2,77, co było wynikiem gorszym od wyniku z poprzednich badań (-0,56). W części opisowej ankiety najczęściej stwierdzano m.in.: częste przerwy w dostępie do Internetu i Wirtualnej Uczelni.

W zarządzaniu procesem dydaktycznym w szerokim zakresie wykorzystywane są narzędzia informatyczne. W 2000 r. utworzona została strona internetowa Uczelni www.akademia.mil.pl z serwerem poczty elektronicznej. Ponadto Wydział Bezpieczeństwa Narodowego prowadzi swoją podstronę na stronie głównej Akademii Sztuki Wojennej. Do dyspozycji kadry, jak i studentów jest także strona www.wu.akademia.mil.pl. W ramach tej wirtualnej uczelni zarówno dydaktyk, jak i student mogą sprawdzić plan zajęć, wymienić korespondencję na linii wykładowca – student, a także mieć podgląd na uzyskane oceny. W Uczelni, w tym również w Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego, wdrożony jest informatyczny system wspomagania planowania procesu dydaktycznego i obsługi studentów Dziekanat XP. Gromadzi on wszelkie dane o studentach, kadrze, przedmiotach, zajęciach i rozliczeniach. Pozwala na tworzenie różnych zestawień, list zaświadczeń, raportów, dyplomów i suplementów (w wielu językach). Umożliwia także łączność z każdym nauczycielem, wgląd do materiałów dydaktycznych, prac studenckich itp.

Nauczanie informatyki bazuje na systemie WINDOWS 7 Professional, pakiecie Microsoft OFFICE 365 z imiennymi kontami oraz pakiecie programów do zarządzania przedsiębiorstwem (finanse, księgowość, środki trwałe, płace). W sieci wydziałowej dostępne są także programy specjalistyczne, jak np.: Matematica, IBM SPSS Statistica, UNAMO, czy Nvivo 12.

Do kształcenia na ocenianym kierunku wykorzystywany jest także w trakcie zajęć praktycznych, np. gier symulacyjnych, system symulacyjny JTLS- Joint Theatre Level Simulation, jak i aplikacja służąca do budowy scenariuszy ćwiczeń oraz zarządzania informacją w ćwiczeniu. Jak już uprzednio wspomniano w bloku 25 rozbudowywane są (planowane ukończenie inwestycji ma nastąpić w przeciągu 2 miesięcy) laboratoria, które mają być wykorzystywane w procesie dydaktycznym m.in. na ocenianym kierunku studiów. W ramach funkcjonowania finalizowanego, wydziałowego Laboratorium Bezpieczeństwa Informatycznego, wykorzystywane będzie oprogramowanie:

- VMWare Workstation Pro (18 sztuk licencji)- oprogramowanie wymagane jest do wirtualizacji systemów operacyjnych. Zwirtualizowane systemy posłużą do badania podatności systemów i sieci teleinformatycznych;
- Kali Linux (system operacyjny *opensource*) zawiera szereg specjalistycznych programów, które mogą zostać wykorzystane do badania podatności systemów i sieci teleinformatycznych;
- Metasploit Framework (środowisko programistyczne, do wykonywania testów penetracyjnych - *opensource*), zostanie wykorzystane do badania podatności i systemów i sieci teleinformatycznych;
- Nmap (skaner sieciowy- *opensource*), zostanie wykorzystane do badania otoczenia sieciowego;
- Aircrack-ng (pakiet narzędzi do testowania bezpieczeństwa sieci bezprzewodowych - *opensource*), zostanie wykorzystane do badania podatności sieci teleinformatycznych;
- Maltego CE (narzędzie do prowadzenia „białego wywiadu” oraz budowania mapy powiązań – wersja freeware), zostanie wykorzystane do analizy informacji dostępnych w Internecie.

W Uczelni funkcjonuje również platforma kształcenia na odległość. Na wykorzystywanej w tym celu platformie ADL umieszczane są nie tylko kursy, które student obowiązkowo musi zaliczyć korzystając z tej formy kształcenia (np. kurs BHP, szkolenie biblioteczne), ale także materiały dydaktyczne czy kursy rozwijające zainteresowania studentów, jak kursy językowe (Military English, ELTEC), gry edukacyjne (Gra Edukacyjna- Zbrodnia), czy kurs Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Konfliktów Zbrojnych. Obecnie platforma wykorzystywana jest na ocenianym kierunku przykładowo w ramach przedmiotów: Organizacja sił zbrojnych, czy Podstawy bezpieczeństwa pozamilitarnego. Dzięki bieżącym zakupom sprzętu i oprogramowania wydział posiada dobre zabezpieczenie w programy robocze i edukacyjne. Wykorzystywana obecnie dotacja na modernizację i restrukturyzację Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego z MNiSzW wyniosła 2 miliony złotych. Niestety tylko wybrane obiekty (nie należy do nich blok nr 25, który jest obiektem zabytkowym), przystosowane są dla potrzeb osób z niepełnosprawnością – posiadają windy i podjazdy umożliwiające dostęp do pomieszczeń dydaktycznych, administracyjnych i socjalnych. W czytelnicy znajdują się wprawdzie stanowiska do pracy wyposażone w komputery/laptopy dostosowane do korzystania także przez osoby z niepełnosprawnością, ale nie jest ona dostępna dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Wdrażany jest system wyposażenia w standardzie WCAG 2.0, który umożliwia powiększenie dowolnie wybranej części strony internetowej. Osoba niedowidząca jest wtedy w stanie odczytać każdy serwis. Studenci Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego (w tym ocenianego kierunku), w trakcie studiów, mają możliwość korzystania z wszystkich akademickich obiektów, które są udostępniane także w godzinach pozadydaktycznych. Uczelnia dysponuje bazą socjalną, na którą składają się: internatu dla studentów wojskowych oraz Dom Studenta dla studentów cywilnych, który może przyjąć

jednorazowo około 400 osób w jedno- i dwuosobowych pokojach, z odpowiednim zapleczem sanitarnym i logistycznym. Sprawy dotyczące zakwaterowania studentów w Domu Studenckim rozpatrywane są przez Uczelnianą Komisję Mieszkaniową. Uczelnia dysponuje również własną stołówką akademicką, zapewniającą całodienne wyżywienie przez wszystkie dni tygodnia dla ok. 800 studentów, 3 bufetami w budynkach dydaktycznych, czynnymi w godzinach realizacji zajęć oraz salą restauracyjną w Kasynie Akademickim. W zakresie ochrony zdrowia studenci mogą korzystać ze znajdującej się na terenie Uczelni Przychodni SPZOZ, na ogólnych zasadach określonych przez NFOZ. Akademia Sztuki Wojennej dysponuje ponadto nowoczesnym Akademickim Ośrodkiem Sportowym (AOS) z dwoma halami sportowymi, 25-metrowym krytym basenem, siłownią, salą sportów walki oraz gabinetem odnowy biologicznej. Studenci Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego korzystają z obiektów AOS w ramach godzin programowych z wychowania fizycznego oraz uczestnicząc w działalności sekcji sportowych działających przy AOS. W ramach ośrodka funkcjonują studenckie sekcje: halowej piłki nożnej, badmintonu, piłki siatkowej, pływaków, czy biegowa. Organizowana jest także sekcja piłki siatkowej kobiet. Akademia Sztuki Wojennej posiada Klub ASzWoj dostępny dla studentów, dysponujący: salą widowiskowo-konferencyjną na 425 miejsc. Studenci mogą korzystać z wielu imprez organizowanych na terenie tego klubu w formie spektakli teatralnych, koncertów i widowisk słowno-muzycznych, warsztatów, wystaw, podróży historycznych oraz wycieczek turystycznych jak również uroczystości państwowych i patriotycznych. Klub oferuje wyjazdy co najmniej na 3–4 przedstawienia teatralne w miesiącu (cena biletu dla studentów obniżona jest o 50%) oraz wycieczki do muzeów, Sejmu, Senatu, Belwederu i Pałacu Prezydenckiego. Organizuje się ponadto pokazy filmów oraz zbiorowe oglądanie widowisk sportowych na dużym ekranie. Studenci mogą także rozwijać swoje zainteresowania w sekcjach artystycznych, korzystając z oferty kulturalnej klubu, opracowywanej w uzgodnieniu z samorządem studentów zgodnie z miesięcznym i rocznym Planem zasadniczych przedsięwzięć.

Biblioteka Główna Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie stanowi ważny element struktury Uczelni, wspierając profesjonalny proces naukowo-badawczy i edukacyjny poprzez realizację oczekiwań i potrzeb tak kadry naukowej, jak i studentów. Odpowiada ona za system biblioteczno-informacyjny SOWA2PREMIUM. Liczba stanowisk przy katalogach komputerowych dla czytelników wynosi: 10 (w tym w czytelni: 4). Biblioteka umożliwia również dostęp do Internetu z własnego komputera użytkownika.

Wypożyczalnia i czytelnia czynne są 6 dni w tygodniu (od poniedziałku do soboty) w godzinach dostępnych dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych. Aktualnie Biblioteka Główna obsługuje ok. 4,2 tys. czytelników i liczy około 400 tys. woluminów książek (w tym 350 starodruków), 24 tys. woluminów czasopism (587 tytułów polskich i 271 zagranicznych). Z zakresu: nauk o zarządzaniu i jakości oraz nauk o bezpieczeństwie na księgozbiór biblioteki składa się piśmiennictwo polskie i obcojęzyczne, m.in.: z organizacji i zarządzania, logistyki, marketingu, ekonomiki obrony, ekonomiki wojennej, bezpieczeństwa oraz polityki międzynarodowej, rodzajów sił zbrojnych, sztuki wojennej, strategii i taktyki, historii wojen i wojskowości. Biblioteka Główna gromadzi i pozyskuje literaturę naukową, która stanowi 90% dostępnych studentom i pracownikom Akademii zbiorów (pozostałe 10% stanowi literatura popularnonaukowa, w tym biografie oraz wspomnienia). Wydawnictwa zagraniczne, głównie w języku angielskim, to około 7% dostępnych zbiorów. Wśród tytułów czasopism, dostępnych w czytelni biblioteki znajdują się między innymi: „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka”, „Państwo i Prawo”, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego”, „Przegląd Europejski”, „Rocznik Strategiczny”, „Sprawy Międzynarodowe”, „Stosunki Międzynarodowe”, „Studia Polityczne”, „Wiedza Obronna”, „Wojskowy Przegląd Prawniczy”, „Foreign Affairs”, „Jane’s International Defence Review”, „National

Defense”, „Revue Defense Nationale”, „Security and Defence Quarterly” (wydawnictwo afiliowane w ASzWoj), „Security Studies”. Katalog on-line biblioteki pozwala na relewantne wyszukiwanie wszystkich rodzajów zbiorów, a także umożliwia korzystanie z pełnotekstowych baz danych zawierających prace kwalifikacyjne, dorobek naukowy pracowników Uczelni oraz artykuły z „Zeszytów Naukowych ASzWoj”. Biblioteka gromadzi materiały biblioteczne zgodnie z potrzebami Uczelni i udostępnia je pracownikom naukowym i studentom. Zapewniono także możliwość wypożyczeń międzybibliotecznych. W tym celu zawarto 20 umów, przede wszystkim z bibliotekami uczelnianymi, ale także np. z Centralną Biblioteką Wojskową, czy Biblioteką Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych. Osoby spoza Akademii Sztuki Wojennej również mogą korzystać ze zbiorów bibliotecznych, jednak wyłącznie na miejscu w bibliotece. Pracownicy Uczelni mają prawo korzystać z wypożyczonych pozycji przez trzy miesiące, natomiast pracownicy naukowo-dydaktyczni Uczelni jeden rok. Studenci mogą wypożyczać książki na okres jednego miesiąca z prawem przedłużenia o kolejny miesiąc. Termin wypożyczenia można przedłużyć osobiście, telefonicznie lub za pomocą poczty elektronicznej. Książki dostępne w bibliotece Uczelni są zamawiane i sprowadzane na potrzeby studentów w drodze indywidualnych zamówień. Zbiory biblioteczne są aktualizowane o pozycje niezbędne do realizacji procesu uczenia się oraz prowadzonych badań przez kadrę i studentów. Jak wskazano w Raporcie Samooceny, zapewniają przy tym pełny dostęp do zalecanej w sylabusach literatury. Zespół oceniający stwierdza, że nie jest to do końca zgodne z prawdą. Studenci oraz nauczyciele akademicy mogą zgłaszać swoje propozycje w zakresie uzupełniania zasobów bibliotecznych. Literatura jest systematycznie uzupełniana o najnowsze pozycje ukazujące się na rynku wydawniczym. W Raporcie Samooceny wskazano, że w sylabusach przedmiotów tworzonych na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego ujęte są publikacje dostępne w Bibliotece Głównej Uczelni. W związku z powyższym zespół oceniający dokonał stosownej kwerendy kart przedmiotowych na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. W przypadku przedmiotu Gospodarcze aspekty bezpieczeństwa międzynarodowego wskazano 7 pozycji literatury, spośród których biblioteka dysponowała pięcioma, w tym jedna pozycja była dostępna tylko w jednym egzemplarzu. W przypadku przedmiotu Bezpieczeństwo ekologiczne wskazano 14 pozycji literatury podstawowej, spośród których biblioteka dysponowała czterema, w tym dwie pozycje były dostępne tylko w jednym egzemplarzu. W przypadku przedmiotu Podstawy polityki społecznej wskazano 22 pozycje literatury, spośród których biblioteka dysponowała trzynastoma, w tym trzy pozycje były dostępne tylko w jednym egzemplarzu. W przypadku przedmiotu Bezpieczeństwo imprez masowych i zgromadzeń publicznych wskazano 13 pozycji literatury, spośród których biblioteka dysponowała siedmioma, w tym dwie pozycje były dostępne tylko w jednym egzemplarzu. W przypadku przedmiotu Ochrona osób i mienia wskazano 14 pozycji literatury, spośród których biblioteka dysponowała sześcioma, w tym jedna pozycja była dostępna tylko w jednym egzemplarzu. W przypadku przedmiotu Ochrona granicy wskazano 7 pozycji literatury, spośród których biblioteka dysponowała pięcioma, w tym jedna pozycja była dostępna tylko w jednym egzemplarzu. W przypadku przedmiotu Bezpieczeństwo w komunikacji i transporcie wskazano 7 pozycji literatury, spośród których biblioteka dysponowała czterema, w tym 3 pozycje były dostępne tylko w jednym egzemplarzu. W przypadku przedmiotu Czynności dochodzeniowo-śledcze wskazano 7 pozycji literatury podstawowej, spośród których biblioteka dysponowała dwoma, w tym jedna pozycja była dostępna tylko w jednym egzemplarzu. W przypadku przedmiotu Administracja bezpieczeństwa wewnętrznego wskazano 5 pozycji literatury podstawowej, spośród których biblioteka dysponowała czterema. W przypadku przedmiotu Zwalczanie przestępczości wskazano 13 pozycji literatury podstawowej, spośród których biblioteka dysponowała tylko czterema.

W przypadku pojawienia się nowej literatury każdy z wykładowców ma prawo zaproponować zakup danej książki do zbiorów Biblioteki Głównej za pomocą formularza znajdującego się na stronie internetowej biblioteki. Na podkreślenie zasługuje aktywność nauczycieli akademickich ocenianego kierunku studiów w zakresie przygotowywania pozycji zwartych własnego autorstwa zawierających treści wykładane w ramach poszczególnych przedmiotów. Zespół oceniający stwierdza, że lista publikacji osób prowadzących proces dydaktyczny na ocenianym kierunku z lat 2017-2019 obejmuje imponujące 45 pozycji. Zespół oceniający stwierdza także, dużą aktywność biblioteki w zakresie zakupów pozycji zwartych dotyczących tematyki ocenianego kierunku tj. bezpieczeństwa wewnętrznego. Stosowne zakupy w latach 2016-2019 objęły 433 pozycje.

Zasoby biblioteczne i jakość obsługi w bibliotece podlegają ocenie studentów w badaniu dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb i organizacji procesu uczenia się, obsługi administracyjnej oraz wsparcia studentów. Wskazane powyżej niedostatki potwierdzają ankiety monitorowania warunków kształcenia i organizacji studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne np. w roku akademickim 2018/2019. W ankiecie tej dostęp do podręczników w Bibliotece Głównej oceniono średnio na 4,30, ale dostęp (w Bibliotece Głównej) do literatury wskazanej przez wykładowcę otrzymał ocenę tylko 3,80. Pocieszającym może być fakt, że obydwie oceny powyżej były nieco wyższe, niż wyniki z poprzedniego badania. W części opisowej ankiety najczęściej stwierdzano m.in.: niedostateczną liczbę podręczników w bibliotece. Biblioteka Główna posiada także dostęp do międzynarodowych, licencjonowanych baz danych. Poprzez bibliotekę studenci mają dostęp do bazy EBSCO (zakres dziedzinowy: nauki ścisłe, techniczne, humanistyczne, społeczne, ekonomiczne, biznes oraz nauki medyczne i biomedyczne) oraz dostęp do bazy ACADEMICA Biblioteki Narodowej (zasoby cyfrowe, w tym współczesne książki i czasopisma naukowe ze wszystkich dziedzin wiedzy).

Ponadto pracownicy oraz studenci Akademii mają dostęp do baz naukowych:

- ELSEVIER (obejmuje ok. 2 tys. tytułów z zakresu nauk technicznych, matematyczno-przyrodniczych, medycznych, chemii, fizyki, ekonomii, socjologii i etc. W 2015 r. licencję krajową na czasopisma rozszerzono o pakiet książek zawierający 838 monografii z 2013 r. oraz 803 wolumeny serii książkowych i poradników z lat 2011–2015).
- INFONA (portal komunikacji naukowej zawiera obecnie ponad 12 mln publikacji, w tym prawie 10 tys. czasopism i ponad 28 tys. książek. Są to otwarte polskie treści naukowe oraz licencjonowane zasoby zagraniczne).
- NATURE I SCIENCE (baza abstraktowa, pełnotekstowa. Czasopisma elektroniczne Nature i Science są udostępniane od roku 2010 w ramach ogólnokrajowych licencji akademickich. Nature to jedno z najstarszych i najbardziej prestiżowych czasopism naukowych na świecie. Licencja obejmuje roczniki od 1997 bez krajowej archiwizacji. Ponadto na serwerze dostępne jest czasopismo open-access Science Advances).
- SCIENCE DIRECT (baza czasopism i książek elektronicznych wydawnictwa Elsevier. Tematyka: nauki techniczne, matematyczno-przyrodnicze, medycyna, chemia, fizyka, ekonomia).
- SCOPUS (wielod dziedzinowa baza abstraktów i cytowań z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych, technicznych, medycznych i humanistycznych, której wydawcą jest Elsevier).
- SPRINGER (zawiera pełne teksty artykułów z czasopism i książki, opublikowane przez koncern wydawniczy Springer Verlag oraz Kluwer Academic Publishers. W ramach krajowej licencji akademickiej Springer działa dodatkowy program umożliwiający polskim autorom bezpłatne publikowanie artykułów Open Access w czasopismach hybrydowych Springer Open Choice).

- WEB OF SCIENCE (wiodąca i najbardziej powszechna baza bibliograficzno-bibliometryczna, której wydawcą jest Clarivate Analytics. W bazach WoS indeksowane są czasopisma znajdujące się na liście Master Journal List (tzw. lista filadelfijska).
- WILEY (licencja krajowa obejmuje aktualizowany corocznie zbiór czasopism FULL COLLECTION nauk ścisłych, humanistycznych i społecznych).
- LEX – System Informacji Prawnej (zawiera teksty polskich aktów prawnych, orzecznictwo i komentarze. Zawiera dokumenty prawa polskiego. Zakres tematyczny: Dzienniki Ustaw (od 1918 r.), Monitor Polski (od 1945 r.), prawo miejscowe (zbiór aktów opublikowanych w 16 wojewódzkich dziennikach urzędowych od 1999 r.), pisma urzędowe Ministerstwa Finansów, prawo resortowe (akty prawne opublikowane w dziennikach ministerstw i urzędów centralnych od 2001 r.), prawo Unii Europejskiej (wybór ponad 400 aktów prawnych UE – traktaty założycielskie, dyrektywy i rozporządzenia), projekty ustaw, orzeczenia sądowe, wzory pism i umów (związanych z praktycznym zastosowaniem niektórych przepisów prawnych), bibliografię prawniczą (zbiór publikacji prawnych z lat 1990-2001). Zakres chronologiczny – 1918. Pełne teksty akt prawnych od 1995 r.
- INTERNATIONAL SECURITY & COUNTER-TERRORISM REFERENCE CENTER (baza obejmuje obszerne źródła publicznie dostępnej informacji dla celów wywiadu i jest przeznaczona dla analityków, specjalistów zajmujących się zarządzaniem ryzykiem oraz studentów. Baza zawiera blisko 3.000 pełnotekstowych publikacji, kilkaset tysięcy wyselekcjonowanych artykułów, serwisów i raportów informacyjnych (w tym „Stratfor Analysis”, „Stratfor Forecasts”, and „Stratfor Geopolitical Diary”), streszczeń książek, najczęściej zadawanych pytań oraz własnych opracowań naświetlających sprawy terroryzmu i bezpieczeństwa).

W 2019 r. biblioteka wzbogaciła się o dostęp do bazy POLSKIE NORMY (zakres dziedzinowy: usługi, organizacja, zarządzanie, jakość, administracja, socjologia, środowisko, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo, wojskowość, inżynieria wojskowa, uzbrojenie). Baza dostępna jest na wydzielonym stanowisku w Czytelni Biblioteki Głównej Uczelni.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci i pracownicy uczelni, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących (z zastrzeżeniem dostępu do polecanej literatury). Ocena adekwatności infrastruktury dokonywana jest w ankietach ewaluacyjnych, odbywających się na koniec każdego semestru. Udział w ankietowaniu biorą zarówno studenci, jak i pracownicy uczelni. Odbywa się to na podstawie Zarządzenia nr 58 Rektora-Komendanta Akademii Sztuki Wojennej z dnia 27. 09. 2017 roku. Uwagi dotyczące infrastruktury są też zgłaszane na bieżąco przez prowadzących zajęcia. Wyniki przeglądów dokonywanych po każdym semestrze, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów i pracowników uczelni, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej (z zastrzeżeniami wskazywanymi powyżej), naukowej i bibliotecznej. Sama Uczelnia wskazuje jednakże, że wnioski dotyczące wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych uwzględniane są w miarę posiadanych środków finansowych.

W związku ze stwierdzonymi powyżej niedoskonałościami zespół oceniający rekomenduje: uwzględnianie wyników przeglądów infrastruktury w dalszych działaniach, respektowanie zaleceń w zakresie stanu technicznego infrastruktury dydaktycznej i wyasygnowanie na to stosownych środków,

uzupełnienie literatury zalecanej w kartach przedmiotów (w tym przede wszystkim przemyślenie zalecania bardzo dużej liczby literatury i dokonanie rewizji bardzo długich spisów wykazywanych w kartach przedmiotów), przemyślenie i wypracowanie rozwiązań systemowych (w skali całej Uczelni) dla zapewnienia pełnego dostępu do kształcenia osób z niepełnosprawnościami.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium *spełnione*

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna oraz wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których się odbywają zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiąganie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Całościowego przemyślenia wymaga system dostosowania infrastruktury uczelnianej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami tak aby zapewnić im pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Zasoby biblioteczne informacyjne, edukacyjne są dostępne (tradycyjnie oraz przede wszystkim z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej). Infrastruktura podlega przeglądom w zakresie przepisów budowlanych. Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, informacyjne, edukacyjne czy specjalistyczne oprogramowania podlegają systematycznym przeglądom w zakresie sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, jak i (w ograniczonym zakresie) potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W procesie tym udział biorą studenci, nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia. Należy jednakże poprawić stopień wykorzystania wyników okresowych przeglądów (w tym wniosków z oceny dokonywanej przez studentów) do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wizytowana Uczelnia współpracuje stale z odpowiednio liczną grupą interesariuszy zewnętrznych. Wśród tych podmiotów jest większość liczących się instytucji państwowych związanych

z bezpieczeństwem i obronnością państwa, jednostki Sił Zbrojnych RP, jednostki administracji samorządowej, agencje i spółki skarbu państwa, firmy prywatne (z branży zbrojeniowej oraz związanej z ochroną osób i mienia) oraz liczna grupa szkół ponadpodstawowych. Skład grona podmiotów współpracujących z jednostką jest w pełni adekwatny do potrzeb kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne i wskazuje na przykładanie odpowiedniej wagi do realizacji misji, strategii i koncepcji kształcenia. Jedyne zastrzeżenie, jakie można mieć do doboru partnerów współpracujących z kierunkiem, to fakt, że w niewielkim stopniu są wśród nich reprezentowane organizacje (w tym podmioty prowadzące działalność komercyjną) zajmujące się doradztwem i analizami w zakresie bezpieczeństwa (do których należą również *think-tanki* oraz wyspecjalizowane agencje analityczne). Z uwagi na fakt, iż podmioty tego typu odgrywają coraz większą rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa wewnętrznego, należy rozważyć włączenie ich w większym zakresie w rozwój kierunku. Rodzaj i stopień zaangażowania poszczególnych interesariuszy we współpracę jest zróżnicowany i zostaje opisany w dalszej części analizy.

W trakcie oceny przeanalizowano kryterium współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie trzech najważniejszych aspektów: wymiaru instytucjonalnego i przyjętych metod sformalizowania współpracy; form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi (w tym pracodawcami) i stopnia ich zaangażowania w opracowanie w proces kształcenia; współpracy jednostki z otoczeniem w zakresie prac rozwojowych, promocji kierunku, popularyzacji wiedzy naukowej i popularnonaukowej dotyczącej dyscyplin właściwych dla ocenianego kierunku.

Jednostka nie powołała stałego organu kolegialnego, stanowiącego instytucjonalną formę włączenia interesariuszy zewnętrznych w opracowanie programu kształcenia i zarządzanie jego jakością. Funkcja ta realizowana jest jednak w jednostce na inne sposoby. W składzie Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia i Zespołu Rady Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego ds. Programów Nauczania zasiadają pracownicy naukowo-dydaktyczni posiadający doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, niejednokrotnie nadal zaangażowani na różne sposoby w wykonywanie zadań związanych z obronnością i bezpieczeństwem, w tym w kształtowanie polityki bezpieczeństwa państwa. Ponadto wszyscy interesariusze zewnętrzni stale współpracujący z jednostką mają możliwość zgłaszania swoich uwag osobiście Dyrektorowi Instytutu Bezpieczeństwa Państwa oraz kierownikom poszczególnych katedr. Dialog z interesariuszami zewnętrznymi ma charakter ciągły, a dodatkową okazją do dyskusji na większym forum nad nowymi rozwiązaniami programowymi i metodycznymi są konferencje oraz oficjalne spotkania organizowane na wydziale.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przybrała w jednostce instytucjonalną formę w zakresie wspierania studentów w wejściu na rynek pracy. Wydzieloną komórką organizacyjną koordynującą tego typu działania jest Biuro Karier ASWoj (BK). Pomimo, że jest to jednostka ogólnouczelniana, funkcjonująca w ramach Wydziału Spraw Studenckich, Doktoranckich i Promocji, znaczna część jej działań dotyczy ocenianego kierunku. Biuro karier organizuje we współpracy z pracodawcami cykl spotkań „Bezpieczny narodowy” – każdego miesiąca studenci mają na Uczelni okazję zapoznać się działalnością jednej z instytucji związanej z bezpieczeństwem państwa, w trakcie prezentacji i seminariów prowadzonych przez funkcjonariuszy służb. BK koordynuje wspomaga również pracodawców w rekrutowaniu do konkursów organizowanych dla najlepszych studentów – m. in. promuje konkurs Służby Kontrwywiadu Wojskowego na najlepszą pracę magisterską oraz konkurs stypendialny Polskiej Grupy Zbrojeniowej (10 najlepszych studentów otrzymuje wysokie jednorazowe stypendia oraz propozycje pracy w PGZ – większość stypendystów programu to studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne). Nową inicjatywą biura karier są Uczelniane Targi Pracy, których pierwsza edycja odbyła się w październiku 2019 roku. Wydarzenie zostało bardzo dobrze ocenione

przez pracodawców oraz studentów, dlatego podjęto decyzję, że targi będą organizowane dwa razy w ciągu roku akademickiego – na jesieni i na wiosnę. Świadczy to o wysokiej renomie, jaką ma wśród pracodawców Uczelnia i jej absolwenci. Biuro karier zajmuje się również promocją i rekrutacją do Legii Akademickiej. Istotnym zadaniem realizowanym przez Biuro Karier ASWoj. jest monitorowanie losów absolwenckich realizowane przez platformę e-learningową (ankieta oczekiwań zawodowych – bardzo wskaźnik poziom zwrotu ankiet, zbliżony do 100%) oraz przez system EPAK, uruchomiony w ramach projektu prowadzonego przez Politechnikę Krakowską. System EPAK pozwala na wielowymiarową analizę losów absolwenckich i ich skorelowanie z oczekiwaniami pracodawców oraz trendami na rynku pracy, jednakże na razie jego wykorzystanie jest znikome, z uwagi na słabą promocję projektu, także w samej Akademii Sztuki Wojennej. Należy jednak odnotować, że dane pozyskane przez własną platformę biuro karier przekazuje kierownictwu wizytowanej Uczelni i są one uwzględniane w projektowaniu programu studiów. Całokształt działalności biura karier w kontekście kierunku bezpieczeństwa wewnętrznego należy uznać jako udaną instytucjonalną formę stymulowania współpracy z pracodawcami i wspierania studentów w wejściu na rynek pracy.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma charakter trwały i różnorodny i jest realizowana zarówno w oparciu o nieformalne relacje, jak i w sposób sformalizowany i usystematyzowany, w stopniu przyczyniającym się do istotnej poprawy kształcenia na ocenianym kierunku. Przykłady współpracy jednostki są bardzo liczne, dlatego na potrzeby niniejszej analizy wymienione zostają jedynie wybrane z nich:

- - Ministerstwo Obrony Narodowej jako kluczowy partner uczelni angażuje kadrę do kontroli wykonania zadań obronnych. Ministerstwo współorganizuje z Uczelnią liczne szkolenia i konferencje, w których uczestniczy kadra ocenianej jednostki, a często również studenci. MON ma również duży udział w definiowaniu wymagań w zakresie kwalifikacji absolwentów i kształtowaniu programu studiów, dlatego też jednostki organizacyjne podlegające temu interesariuszowi bardzo często zatrudniają absolwentów kierunku. Efektem współpracy z MON jest również program Legii Akademickiej.
- - Dzięki współpracy ze Starostwem Powiatowym w Puławach regularnie organizowane są wyjazdy do Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Czterech wykładowców prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów uczestniczyło w charakterze obserwatorów w gminnych ćwiczeniach obronnych „Puławy 2015” i „Puławy 2018”, wyniki obserwacji mogły być wykorzystane jako materiał dydaktyczny.
- - Komenda Główna Policji (KGP) wspomaga jednostkę przez organizowanie warsztatów dla studentów na Uczelni oraz zajęć terenowych w jednostkach Policji. W ramach zajęć programowych prowadzone są symulacje zdarzeń. KGP ułatwia kontakt z lokalnymi jednostkami w podległych strukturach – jest to bardzo duże ułatwienie np. dla studentów i pracowników naukowych zbierających materiał do badań.
- - Współpraca ze Służbą Kontrwywiadu Wojskowego poza wspomnianym już konkursem na najlepszą pracę magisterską zaowocowała zaangażowaniem kadry w tworzenie oddziału do spraw cyberbezpieczeństwa państwa. Dzięki temu studenci kierunku otrzymują dostęp do najbardziej aktualnej wiedzy w tej dziedzinie i uzyskują nową ścieżkę kariery zawodowej.
- - Wyjątkowy przykład stanowi współpraca z Urzędem Dzielnicy Rembertów. Studenci I-go stopnia w ramach zajęć przedmiotowych na specjalizacji Bezpieczeństwo społeczne zrealizowali projekt na terenie dzielnicy. W ramach pracy zaliczeniowej przeprowadzili we współpracy z pracownikami urzędu diagnozę lokalnych problemów społecznych, a następnie

opracowali mapę miejsc niebezpiecznych na terenie dzielnicy. Studenci z innej grupy mieli możliwość poznać system pomocy osobom uzależnionym, a następnie przygotowali rekomendacje dla dzielnicy. Jest to przykład na to, że w Uczelni kładzie się nacisk na umiejętność wykorzystania wiedzy i umiejętności zdobytych na studiach do rozwiązywania praktycznych problemów dotyczących bezpieczeństwa społecznego

- - Thales Polska sp. z o.o. jest polskim oddziałem międzynarodowego koncernu działającego w branży transportu, technologii kosmicznych i zbrojeń. W ramach współpracy prowadzi programy, które uzyskały bardzo wysoką ocenę studentów ocenianego kierunku. Spółka wspiera też organizację konferencji organizowanych przez Uczelnię.
- - Polska Grupa Zbrojeniowa wspiera organizację konferencji i paneli dyskusyjnych na Uczelni, organizuje także wspomniany konkurs stypendialny.

Prawie wszyscy z wymienionych interesariuszy przyjmują na praktyki studentów kierunku oraz mają w swoich kadrach wielu absolwentów. Jednocześnie wielu byłych i obecnych pracowników z tych instytucji prowadzi zajęcia w ocenianej jednostce (także etatowo). Przyczynia się to jeszcze lepszych związków jednostki z otoczeniem. Z tego powodu poza sformalizowaną współpracą bardzo duże znaczenie dla rozwoju kierunku mają liczne relacje niesformalizowane. Wprawdzie opieranie na takich relacjach może utrudniać powtarzalność podjętych działań i kontrolę nad jakością współpracy, ale według informacji zebranych przez zespół oceniający, dobre, niesformalizowane relacje z interesariuszami zewnętrznymi w wielu przypadkach zapewniły jednostce skuteczność w realizowanych inicjatywach. Łatwość i bezpośredniość relacji z jednostką została również wysoko oceniana przez interesariuszy obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym. Istotne jest również, że tam gdzie jest to uzasadnione interesem, w wymogami procesu kształcenia, jednostka dokłada starań, aby współpraca była realizowana na podstawie umów z partnerami. Takie umowy zostały podpisane z ponad stoma interesariuszami.

Na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego dużą wagę przykładą do promocji ocenianego kierunku i propagowania wiedzy naukowej i popularnonaukowej w zakresie dyscyplin z nim związanych. W tym zakresie współpraca z interesariuszami również jest bardzo zaawansowana. Poza wspólną organizacją konferencji i paneli dyskusyjnych, kadra jednostki realizuje liczne badania naukowe oraz ekspertyzy we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi lub na ich zamówienie. Jednostka pełni też ważną rolę opiniotwórczą w zakresie zagadnień bezpieczeństwa wewnętrznego, poprzez wystąpienia eksperckie przedstawicieli kadry w mediach. Na specjalne wyróżnienie zasługuje program współpracy uczelni ze szkołami ponadpodstawowymi. Akademia Sztuki Wojennej realizuje umowy o współpracy w zakresie patronatu nad klasami mundurowymi w 95 szkołach z całej Polski. W ramach patronatu Uczelnia zapewnia wsparcie merytoryczne i metodyczne dla nauczycieli, organizowanej są także konkursy i wykłady otwarte (zarówno na uczelni, jak i wyjazdowe) dla uczniów szkół. Uczniowie zainteresowani studiami na kierunku otrzymują wsparcie w przygotowaniu się do rekrutacji oraz do przyszłego studiowania. Zasięg i zakres programu adresowanego dla szkół potwierdza wiodącą rolę Uczelni w kształceniu ogólnoakademickim specjalistów z zakresu obronności i bezpieczeństwa.

Zespół oceniający ustalił, że w jednostce są prowadzone sformalizowane, bieżące przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i ewaluacja działań podejmowanych wspólnie z interesariuszami, chociaż poziom analiz w tym zakresie nie zawsze jest wystarczająco kompleksowy. Ponadto bieżące przeglądy i oceny dokonywanych działań były dokonywane w ramach niesformalizowanego dialogu z interesariuszami zewnętrznymi. Co istotne, jednostka uwzględnia

wnioski z bieżących ocen do zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia. Natomiast z wyjątkiem analizy SWOT podjętej w ramach raportu samooceny zespół oceniający nie stwierdził prowadzenia w jednostce analiz strategicznych, odniesionych do perspektyw rozwoju kierunku dłuższych niż pojedynczy cykl kształcenia i w szerszej, ogólnospołecznej perspektywie. Nie stwierdzono, aby brak pełnego oglądu i ewaluacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym wpłynął w istotnym stopniu negatywnie na samą współpracę oraz rozwój kierunku. Należy jednak zauważyć, że przy tak dużej złożoności działań podejmowanych w jednostce brak całościowej, strategicznej perspektywy może ograniczać otwartość na nowe kierunki współpracy oraz angażowanie w rozwój kierunku nowych interesariuszy. Dlatego zespół oceniający rekomenduje regularne podejmowanie analiz również na poziomie strategicznym, z uwzględnieniem szerszej perspektywy, obejmującej cały kontekst społeczny, w którym funkcjonuje kierunek i w którym realizowana jest współpraca z interesariuszami zewnętrznymi.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium *spełnione*

Uzasadnienie

Poziom współpracy Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie z interesariuszami zewnętrznymi kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne potwierdza wysoką pozycję Uczelni w kraju w zakresie nauk o bezpieczeństwie. Współpraca ma charakter trwały, w dużym stopniu usystematyzowany i wielopoziomowy. Brak jest wyraźnych słabości, jedynie w zakresie prowadzenia sformalizowanych ewaluacji i analiz współpracy z otoczeniem prowadzonych na poziomie strategicznym odnotowano pewne braki, jednak nie powodują one żadnej dysfunkcji bieżącego kształcenia na ocenianym kierunku. Rekomendacje sformułowane przez zespół oceniający mają charakter doskonalący, należy je rozważyć i w miarę możliwości wdrożyć, gdyż dotyczą one działań, które mogą zapewnić dalszy rozwój kierunku w dłuższej perspektywie czasowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Strategia rozwoju Uczelni na lata 2017-2022 uznała internacjonalizację procesu kształcenia i badań naukowych jako cel zasadniczy. Wskazując przy tym na umacnianie roli Akademii nie tylko w krajowym, ale także europejskim i sojuszniczym środowisku. Współpraca dydaktyczna z zagranicznymi uczelniami przybiera różne formy i jest systematyczna. W ostatnich 3 latach nauczyciele akademicy kilku krajów przyjeżdżali na oceniany kierunek 26 razy prowadząc kilkanaście tematów związanych z tematyką bezpieczeństwa wewnętrznego. Jednocześnie w ostatnich dwóch latach 43rotnie nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku wyjeżdżali i prowadzili zajęcia w kilku

państwach. Można więc uznać, że wymiana wykładowców jest cykliczna. Nie wszystkie przyjazdy i wyjazdy nauczycieli miały na celu prowadzenia zajęć dydaktycznych. Niektóre z wyjazdów poświęcone były prowadzeniu badań na przykład projektu *Partnerships for Higher Education*, wypracowywaniu studiów podyplomowych na przykład *Global Affairs and Diplomacy*, organizacji szkół letnich, czy przygotowaniu wymiany nauczycieli lub studentów. Na szczególną uwagę zasługuje uruchomienie od bieżącego roku akademickiego wspólnych dwusemestralnych studiów podyplomowych z University of Buckingham z Wielkiej Brytanii. Są one realizowane przez wykładowców z obu uczelni. Zgodnie z ustaleniami, w ramach zajęć dydaktycznych, w każdym semestrze Wydział Bezpieczeństwa Narodowego będzie gościł wykładowców z Faculty of Humanities, Security and Intelligence Studies. Dodatkowo w semestrze letnim University of Buckingham zorganizuje tydzień dydaktyczny w Wielkiej Brytanii. W ramach organizacji Szkoły Letniej Wydział Bezpieczeństwa Narodowego w dniach 16–21 lipca 2018 roku oraz 8–13 lipca 2019 roku we współpracy z Wydziałem Nauk Europejskich i Międzynarodowych z National University of Public Service w Budapeszcie przeprowadził cykl zajęć dla studentów z krajów Grupy Wyszehradzkiej. W Szkole Letniej wzięło udział 16 studentów WBN. Cykl zajęć *Summer School* dotyczył zagadnień z dziedziny bezpieczeństwa i rozwoju państw Grupy Wyszehradzkiej. Wydział Bezpieczeństwa Narodowego brał również udział w międzynarodowym projekcie finansowanym w ramach działania Partnerstwa Strategiczne Programu Erasmus+, Akcja 2 – Współpraca dla innowacji i wymiany dobrych praktyk. Dzięki uczestnictwu w projekcie przeszkolono 50 studentów, 15 nauczycieli wygłosiło wykłady, a także zorganizowano kursy intensywne dla 24 studentów.

Bardzo pozytywnie należy ocenić mobilność studentów ocenianego kierunku w ramach programu Erasmus+. Na część studiów lub praktyki w 2017 roku wyjechało 28 studentów ocenianego kierunku, a w 2018 roku 22. Część studiów na ocenianym kierunku odbywają także studenci zagraniczni, często w grupach łączonych z polskimi studentami studiów stacjonarnych, gdyż przedmioty w języku angielskim są przedmiotami do wyboru. Takich studentów zagranicznych w roku akademickim 2017/2018 było 32, a w roku 2018/2019 38. Także ten aspekt umiędzynarodowienia zespół oceniający uznał za systematyczny.

Warto wspomnieć również o projekcie Konsorcjum Uczelni Mundurowych KONSMUND, które od 2014 roku cyklicznie działa na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego. Jest to konsorcjum, a tworzy go siedem uczelni mundurowych: Akademia Sztuki Wojennej, Wojskowa Akademia Techniczna, Akademia Marynarki Wojennej, Akademia Wojsk Lądowych, Lotnicza Akademia Wojskowa, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie oraz Szkoła Główna Służby Pożarniczej. Uczelnie koordynowane przez pracownika WBN ściśle współpracują z uczelniami w Polsce i zagranicą w zakresie wymiany studentów oraz nauczycieli.

Oceniany kierunek oferuje łącznie 17 przedmiotów w języku angielskim, co pozwala na prowadzenie dwóch semestrów studiów w języku angielskim.

Ocena stopnia umiędzynarodowienia podlega cyklicznym przeglądom i jest częścią oceny dokonywanej przez kierowników katedr, dyrektorów instytutów, dziekanów wydziału oraz częścią oceny dokonywaną przez władze rektorskie, co przyczynia się do systematycznej oceny i rozwoju stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium *spełnione*

Uzasadnienie

Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia stanowi jeden z celów strategicznych Uczelni. Wymiana wykładowców i studentów na ocenianym kierunku studiów jest regularna, obejmuje proces kształcenia, prowadzenie badań naukowych a także inne formy, jak na przykład szkołę letnią. Na ocenianym kierunku możliwe jest odbywanie dwóch semestrów w języku angielskim, a zajęcia z grupą studentów zagranicznych mogą odbywać studenci polscy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Konsorcjum Uczelni Mundurowych KONSMUND zostało utworzone w 2014 roku. Tworzy go siedem uczelni mundurowych: Akademia Sztuki Wojennej, Wojskowa Akademia Techniczna, Akademia Marynarki Wojennej, Akademia Wojsk Lądowych, Lotnicza Akademia Wojskowa, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie oraz Szkoła Główna Służby Pożarniczej. Jest to konsorcjum uczelni koordynowane przez pracownika WBN i ściśle współpracujące z uczelniami w Polsce i zagranicą w zakresie wymiany studentów oraz nauczycieli. Od czasu uzyskania Karty Erasmus dla Szkolnictwa Wyższego przyznanego dla konsorcjum (2014 rok) wszystkie zrzeszone w nim uczelnie w zasadzie podwajają środki przyznawane corocznie na mobilność. Pozwala to wizytowanej Uczelni pozyskiwać podwójną kwotę przeznaczaną na proces umiejdzynarodowienia, co przejawia się bardzo dużą aktywnością studentów i wykładowców w programie Erasmus plus. Dodatkowo coroczne, cykliczne spotkania przedstawicieli konsorcjum pozwalają dodatkowo wymienić się dobrymi praktykami oraz wspólnie rozwiązywać napotkanie problemy związane z mobilnością.

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci są motywowani do osiągnięcia efektów uczenia się przez system stypendialny funkcjonujący w Uczelni. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym poinformowali, że zostali zapoznani z przysługującym im prawem do otrzymania stypendiów. Ponadto, Akademia Sztuki Wojennej sformowała wewnętrzny Regulamin świadczeń dla studentów z dnia 30.09.2019 r. Zarządzeniem Rektora-Komendanta Akademii Sztuki Wojennej nr 36. Student kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne otrzymuje stypendium w przypadku uzyskania średniej ocen 5,0. W roku akademickim 2019/2020 wspomniane stypendium uzyskało dziewięciu studentów formy stacjonarnej oraz jeden student formy niestacjonarnej ocenianego kierunku. Studenci mają prawo do składania wniosku o udzielenie urlopu zdrowotnego, długoterminowego oraz krótkoterminowego. Procedurę ubiegania się o urlopy reguluje § 41 Regulaminu Studiów. Wsparcie nauczycieli akademickich przejawia się przede wszystkim w ich dostępności dla studentów w ramach konsultacji i dyżurów, podczas których można omówić kwestie merytoryczne związane z prowadzonymi zajęciami. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym wskazali, iż konsultacje oraz wiadomości mailowe są dla nich najbardziej wartościowe i pozwalają na zachowanie stałego kontaktu z kadrą dydaktyczną. Ponadto

stwierdzili, iż terminy dyżurów podane na stronie internetowej są aktualne i dostosowane do ich potrzeb.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków w formie ustnej oraz pisemnej do Dziekana Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego. W sprawach większej wagi, student ma prawo złożenia pisemnych skarg do Opiekuna Roku, która jest przekazywana do Dziekana ds. Studenckich. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym, jak również samorząd studencki potwierdzili, iż są zaznajomieni z procedurą zgłaszania skarg i wniosków na uczelni. Ponadto, wskazali, iż większość spraw jest rozstrzygana na korzyść studenta.

System wsparcia studentów nie obejmuje formalnych działań informacyjnych z zakresu bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. Zespół oceniający rekomenduje sformalizowanie działań na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy.

Wsparciem w zakresie pomocy materialnej i dostosowań procesu uczenia się do osób niepełnosprawnych pieczę sprawuje Prorektor ds. studenckich. Zespół każdorazowo konsultuje datę oraz miejsce spotkań z osobą niepełnosprawną, w zależności od potrzeb studenta. Na ocenianym kierunku w roku akademickim 2019/2020 na studiach stacjonarnych studiuje cztery osoby z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym. Uczelnia wdraża system wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami w zakresie materialnym oraz informacyjnym polegającym na prowadzeniu działań informacyjnych. Podczas rozmowy z samorządem studenckim, studenci potwierdzili, iż wsparcie studentów niepełnosprawnych na ocenianym kierunku jest spełnione.

Wsparciem w doradztwie zawodowym oraz merytorycznym studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne zajmuje się biuro karier. W zakresie swoich działań prowadzi szereg akcji informujących o aktualnych miejscach pracy i staży, głównie za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz strony internetowej biura. Biuro karier dysponuje bazą firm, instytucji oraz urzędów, w których studenci mogą podejmować praktyki oraz płatne staże. Studenci potwierdzili, iż są zapoznani z ofertą biura karier i staży zawodowych. Informacje uzyskują z wiadomości mailowych, tablic informacyjnych oraz strony internetowej.

Za administracyjną obsługę studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne odpowiada Wydział Organizacji Studiów oraz Wydział Spraw Studenckich, dostępny dla studentów w czasie trwania zajęć dydaktycznych, w godzinach odpowiadających studentom stacjonarnym, jak i niestacjonarnym. Podczas rozmowy z zespołem oceniającym studenci wyrazili pozytywną opinię na temat funkcjonowania obsługi administracyjnej, wskazując na życzliwość, otwartość i zaangażowanie w sprawy studenckie.

Studenci mają możliwość bezpośredniego kontaktu z władzami Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego. Informacje dotyczące konkretnego terminu ustalane są każdorazowo, w zależności od potrzeby studentów. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym wyrazili pozytywną opinię na temat działalności władz Uczelni, wskazując przede wszystkim dostępność czasową, zaangażowanie w problemy kierunku oraz indywidualne podejście do studenta.

Na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studenci poszczególnych roczników wyłonili starostów, którzy reprezentują ich w kontaktach z wykładowcami oraz w części oficjalnych spraw. Studenci ocenianego kierunku są zaangażowani w działalność Koła Naukowego Sił i Służb Specjalnych, Organizacji Studenckiej Pogranicznik oraz Koła Naukowego Polskiego Przemysłu Zbrojeniowego. Podczas wizytacji zespół oceniający przeprowadził spotkanie z przedstawicielami kół naukowych, którzy wyrazili pozytywną opinię na temat warunków, które są im zapewnione w związku z prowadzoną działalnością naukową. Kół naukowe pozyskują środki finansowe na działalność w ramach podziału

środków, prowadzonego przez Uczelniany Samorząd Studencki. Studenci mogą liczyć na wsparcie merytoryczne opiekunów kół naukowych oraz materialne ze strony władz Uczelni. Wszystkie z wymienionych kół naukowych reprezentują Uczelnię na różnorodnych konferencjach oraz targach nauki, podczas których prezentuje swoje dotychczasowe dokonania.

Podczas wizytacji odbyło się spotkanie z przedstawicielami samorządu studenckiego. Przedstawiciele samorządu studenckiego wchodzi w skład organów kolegialnych – Senatu, Komisji Stypendialnej oraz Komisji Domu Studenckiego. Samorząd Studencki Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego pozyskuje środki finansowe w ramach wniosku w procedurze podziału środków. Ponadto, Uczelnia zapewnia biuro, w którym prowadzone są bieżące działania związane z działalnością samorządu studenckiego. Samorząd studencki wskazał, iż na wyróżnienie zasługuje zaangażowanie władz dziekańskich w kwestie współpracy. Przedstawiciele samorządu obecni podczas spotkania z zespołem oceniającym potwierdzili wsparcie, które oferuje Uczelnia w zakresie podejmowanych przez nich działań.

Uczelnia nie prowadzi sformalizowanej ewaluacji systemu wsparcia studentów, pozwalającej na poznanie opinii studentów na temat jej funkcjonowania, jednakże prowadzi bieżące rozmowy ze studentami, które stanowią źródło wiedzy na temat poziomu satysfakcji z poziomu wsparcia studentów. Zespół oceniający rekomenduje stworzenie jednolitego systemu ankietyzacji dotyczącej opinii studentów z zakresu systemu wsparcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System stypendialny funkcjonuje zgodnie z przepisami prawa oraz z oczekiwaniami studentów, a jednostka prowadzi działania informacyjne o przysługujących studentom świadczeniach materialnych. Studenci są motywowani do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce poprzez możliwość uzyskania stypendium Rektora dla Najlepszych Studentów oraz stypendium wewnętrznego, dla studentów posiadających średnią ocen 5,0. Prorektor ds. studenckich sprawuje pieczę nad systemem wsparcia dla potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Ponadto, prowadzi szczegółowe zestawienia na temat osób potrzebujących takiego wsparcia. Biuro karier zapewnia wsparcie w zakresie doradztwa zawodowego oraz merytorycznego. Studenci pozytywnie oceniają jakość obsługi administracyjnej świadczonej przez dziekanat. Uczelnia pozyskuje opinie studentów dotyczące obsługi administracyjnej, procesu umiędzynarodowienia oraz działalności biura karier i staży zawodowych, jak również działalności dla osób niepełnosprawnych w ramach rozmów prowadzonych z samorządem studenckim.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

W zarządzaniu procesem dydaktycznym w szerokim zakresie wykorzystywane są narzędzia informatyczne. W 2000 r. utworzona została strona internetowa Uczelni www.akademia.mil.pl z serwerem poczty elektronicznej. Ponadto Wydział Bezpieczeństwa Narodowego prowadzi swoją podstronę na stronie głównej Akademii Sztuki Wojennej. Publiczny dostęp do informacji w Akademii Sztuki Wojennej jest zapewniany przez liczne i różne kanały informacyjne. Zakres udostępnianej publicznie informacji jest zgodny z potrzebami różnych grup interesariuszy: kandydatów, studentów, absolwentów, pracowników czy otoczenia społeczno-gospodarczego. Wszystkie informacje dotyczące oferty kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, w tym przede wszystkim dotyczące procesu rekrutacji, programów studiów, planów zajęć, spraw socjalnych, wymiany zagranicznej studentów i pracowników, konsultacji pracowników dydaktycznych, pracy dziekanatów, praktyk zawodowych, czy sesji egzaminacyjnych są publicznie dostępne i na bieżąco aktualizowane na stronie internetowej wydziału. Jest to pierwszy podstawowy kanał informacyjny. Nieograniczony dostęp do tej strony internetowej i zakładki posiadają nauczyciele akademicki, studenci, kandydaci, absolwenci oraz inne zainteresowane osoby. Ponadto strona główna Uczelni pozwala na poszukiwanie informacji według różnych kryteriów. Zasadnicze z nich to: status zainteresowanego i rodzaj poszukiwanej informacji (odpowiednio zakładki: kandydat, rekrutacja online, student, absolwent, Wirtualna Uczelnia) oraz kryterium struktury organizacyjnej (odpowiednio zakładki: o Akademii, wydziały, centra, jednostki). Najważniejsze informacje dla studentów i absolwentów znajdują się przede wszystkim w zakładkach: „oferta kształcenia”, „dla studenta” oraz „współpraca międzynarodowa”. Podstawowa informacja o prowadzonych kierunkach studiów dostępna jest także z poziomu strony głównej Akademii w linku „studia cywilne”. Umożliwia to interesariuszom zapoznanie się z ofertą dydaktyczną także w sytuacji, gdy kandydat nie zna struktury organizacyjnej Uczelni. Także z poziomu strony głównej kandydaci na studia uzyskują dostęp do podstrony rekrutacja on-line, zawierającej najważniejsze informacje o zasadach rekrutacji, wymaganych dokumentach oraz terminach. Co istotne, link do „rekrutacji on-line” dostępny jest z poziomu wszystkich podstron. Kandydat na studenta ma ponadto możliwość zapoznania się z ofertą kształcenia z poziomu strony głównej Uczelni, w zakładce „kandydat”. Może wybrać podgrupę dotyczącą informacji ogólnych i danych kontaktowych lub przejść do informacji o poszczególnych poziomach i rodzajach kształcenia. Wszystkie informacje dostępne są w polskiej wersji językowej. W przygotowaniu jest obecnie angielska wersja językowa strony. Konstrukcja strony, oparta jest na ujednoliconym szablonie w ramach całej Uczelni, opartym na podziale na poszczególne sekcje z informacjami, które ułatwiają wszystkim grupom interesariuszy znalezienie w krótkim czasie niezbędnych dla siebie informacji.

Każdy student otrzymuje także uprawnienia do logowania się do systemu Wirtualna Uczelnia. Jest to drugi kanał informacyjny. W systemie tym mają oni możliwość zapoznania się z szeregiem informacji, w tym: sylabusami przedmiotów, uzyskiwanymi ocenami, planami zajęć. Istnieje także możliwość przekazywania informacji studentom oraz publikowania ogłoszeń. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów i kandydatów, którzy często poszukują informacji przez smartphona, przygotowana została wersja mobilna strony. Warto także podkreślić, iż zgodnie z wymogami interoperacyjności i neutralności technologicznej, strona dostępna jest dla wszystkich popularnych systemów operacyjnych przy zachowaniu jej pełnej funkcjonalności.

Istotną rolę w procesie informowania studentów pełni także portal studenta „Rembridge” jako kolejny kanał informacyjny. Umożliwia on uzyskanie informacji nie tylko dotyczących obsługi studentów na Uczelni, ale także możliwości stypendialnych poza Akademią, czy informacji dotyczących kredytów studenckich. Najwygodniejsze i najbardziej intuicyjne przejście do portalu znajduje się ze strony głównej Uczelni lub wydziału. Każdy ma możliwość poprzez zakładkę „student” przejścia do strony internetowej studentów i doktorantów Akademii Sztuki Wojennej „Rembridge”. Znajdują się tam m.in. informacje dotyczące: funkcjonowania studenta na Uczelni, pomocy materialnej, biura karier, samorządu studentów, organizacji studentów oraz aktywności studentów po godzinach zajęć. Z programem kształcenia każdy student ma możliwość zapoznania się u opiekuna studiów a także w bibliotece (jest tutaj także możliwość dostępu do sylabusów). Uzupełnieniem strony internetowej, jest oficjalny profil wydziału na portalu społecznościowym Facebook. Umieszczane są tu na bieżąco najważniejsze informacje związane ze studiowaniem oraz relacje z aktualnych wydarzeń, w które zaangażowana jest społeczność wydziału. Swoje strony na portalu Facebook mają także inne komórki funkcjonujące w ramach Akademii, a także niektóre koła naukowe.

Wychodząc naprzeciw tendencjom i chcąc dotrzeć do studentów z jak najszerszą informacją, Uczelnia zamieszcza także pewne informacje na portalach społecznościowych. W tym celu prowadzi oficjalne konta m.in. na Instagram oraz na portalu Twitter. Bezpośredni link do oficjalnych stron na wskazanych portalach znajduje się na stronie tytułowej Uczelni. Jest on dostępny z poziomu wszystkich podstron.

W procesie przekazywania informacji dla studiujących, ważną rolę odgrywa Internet i środki komunikacji elektronicznej. Pracownicy dziekanatu korzystają z systemu Dziekanat XP, w którym prowadzone są m.in.: wirtualne akta studentów, generowane karty indywidualnych osiągnięć studentów, protokoły i planowane zajęcia. Istnieje także możliwość kontaktu grupowego oraz indywidualnego ze studentami i wykładowcami poprzez e-mail. Korespondencja pomiędzy studentami a dziekanatem, a także z poszczególnymi wykładowcami prowadzona jest przy użyciu poczty elektronicznej z wykorzystaniem służbowych adresów e-mailowych pracowników Uczelni. Każdy pracownik Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego posiada konto w systemie poczty uczelnianej. Istotną rolę w zakresie przekazywania informacji stanowią także znajdujące się na terenie wydziału gabloty z podstawowymi informacjami, a także udostępnione na stronie internetowej gotowe formularze poszczególnych wniosków składanych do dziekana i prodziekanów w toku studiów, które ułatwiają studentom zainicjowanie odpowiednich procedur i właściwe rozpatrzenie ich spraw. Godziny i dni otwarcia dziekanatów, szczególnie dziekanatów obsługujących studentów studiów niestacjonarnych dostosowane są do szczególnego trybu tych studiów oraz faktu, że wielu studentów łączy studia z pełną aktywnością zawodową. Pewne informacje dotyczące prowadzonych zdalnie przedmiotów na ocenianym kierunku udostępniane są również za pośrednictwem platformy e-learningowej. Oprócz powyższych kanałów informacyjnych kolportowane są ulotki i foldery tematyczne jak przykładowo: Informator dla kandydatów na studia 2019/2020 (również jego wersja angielska: *War Studies University*). Wydział Bezpieczeństwa Narodowego, czy *War Studies University Guidance for Erasmus+ Students*.

Informacje dotyczące rekrutacji dostępne są nie tylko na stronach internetowych Akademii, czy poprzez wydawane ulotki, jak i aktywną promocję w mediach społecznościowych. Informacja dostępna jest także w popularnych portalach studenckich.

Dla nowych studentów Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego na początku każdego roku akademickiego organizowane są spotkania z opiekunami studiów, w ramach którego przekazywane są

podstawowe informacje dotyczące wydziału, Instytutu Bezpieczeństwa Państwa, studiowania, zasad i formy kontaktów z pracownikami, prawami i obowiązkami oraz możliwościami rozwijania zainteresowań w czasie studiów. W Instytucie Bezpieczeństwa Państwa dla zainteresowanych osób, studentów, pracowników dydaktycznych po uzgodnieniu terminu, informacji o programach studiów, warunkach realizacji poszczególnych przedmiotów, udzielają określeni pracownicy związani z procesem planowania programów studiów. Zainteresowani studenci w uzgodnieniu z pracownikami dziekanatu, otrzymują od kierowników studiów I i II stopnia w Instytucie Bezpieczeństwa Państwa informacje o realizacji różnic programowych, wynikających z podjętego przez nich innego (także indywidualnego) harmonogramu studiów (za zgodą dziekana).

XXX

Pewnym sygnałem w kontekście upowszechniania informacji dotyczącej studiów powinna być informacja, że podczas ankietowania w zakresie monitorowania warunków kształcenia i organizacji studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w roku akademickim 2018/2019 poniżej oceny dobrej oceniono obieg informacji i procedurę udzielania pomocy materialnej (studenci ocenili na ocenę 3,97).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W ocenie zespołu oceniającego Uczelnia w odpowiedni sposób umożliwia i zapewnia stały dostęp do pełnej i aktualnej informacji. Wszystkie wykorzystywane kanały informacyjne są intuicyjne i zawierają stosowne informacje. Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Obejmuje ona m.in.: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, czy charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Akademia Sztuki Wojennej zapewnia studentom dostęp do informacji wykorzystując wielorakie i nowoczesne kanały komunikacji. Jakość informacji o studiach zapewniona jest przez monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców (kandydatów na studia, studentów, pracodawców), np. w zakresie oczekiwanej przez odbiorców szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentowania. Wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka zapewniania jakości kształcenia wynika z misji oraz strategii rozwoju Akademii Sztuki Wojennej. Jest ona realizowana poprzez wyznaczanie odpowiednich priorytetów i standardów jakości, a także poprzez wdrożenie, ciągłe monitorowanie i doskonalenie wewnętrznego systemu zapewniania jakości. Dla zapewnienia sprawnej i skutecznej realizacji polityki jakości kształcenia, w Uczelni opracowano i wdrożono Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK). W tym celu ukonstytuowano go Zarządzeniem nr 34 Rektora-Komendanta z 27. 04. 2017 r. Funkcjonowanie USZJK nadzoruje Rektor-Komendant, a za koordynowanie jego funkcjonowania, w tym nadzór i kontrolę jego wybranych elementów w jednostkach organizacyjnych o charakterze dydaktycznym odpowiada Prorektor ds. dydaktycznych. Powołano także Pełnomocnika Rektora-Komendanta ds. Jakości Kształcenia (Zarządzenie nr 35 Rektora-Komendanta z 27. 04. 2017 r.) Z kolei Zarządzenie nr 59 Rektora-Komendanta Akademii Sztuki Wojennej z dnia 27. 09 2017 r. wskazuje główne zadania poszczególnych osób funkcyjnych lub zespołów tworzących Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Za podejmowanie działań o charakterze koncepcyjnym i organizacyjnym oraz koordynację przedsięwzięć zmierzających do zapewniania i podnoszenia jakości studiów w Uczelni odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelniany Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia (UZZJK). Ocena realizacji polityki jakości kształcenia jest dokonywana każdego roku przez Senat Uczelni, na bazie raportów UZZJK, oraz wniosków i opinii formułowanych przez Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia, Uczelnianą Radę Samorządu Studenckiego, Radę Doktorantów oraz pozostałych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Polityka zapewniania jakości kształcenia w Akademii Sztuki Wojennej wynika z podstawowego dokumentu, jakim jest Strategia Funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (Załącznik do uchwały Nr 21/2017 Senatu z dnia 15 marca 2017 r.). Funkcjonowanie USZJK w Uczelni jest stałym i systematycznym procesem, który ma zapewnić wypełnienie misji i jej strategii w zakresie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia poprzez: podnoszenie poziomu wykształcenia studentów, doktorantów i słuchaczy Akademii, a tym samym zwiększanie ich szans na rynku pracy; inspirowanie, organizowanie i doskonalenie działań projakościowych w Akademii oraz monitorowanie efektów tych działań; podnoszenie jakości i rangi pracy dydaktycznej oraz kształtowanie etosu nauczyciela akademickiego; tworzenie przejrzystych procedur oceny organizacji i warunków kształcenia; tworzenie warunków do zwiększania mobilności studentów i doktorantów w kraju i za granicą.

Na szczelbu Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego prowadzącego kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne działa Wydziałowy Zespół Jakości Kształcenia (WZZJK), powołany Zarządzeniem nr 16 Dziekana WBN z dnia 17. 11 2017 r. Sprawy związane z jakością kształcenia koordynuje Pełnomocnik ds. jakości kształcenia. Obsadę personalną WZZJK ustalono na podstawie Uchwały nr 114/2017 z dnia 24 października 2017 r. Wydziałowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia który jest częścią, a jednocześnie uzupełnia UZZJK. WZZJK pełni przede wszystkim funkcję doradczą i rekomendacyjną. W szczególności opracowuje i przedstawia dziekanowi wnioski i projekty dotyczące: celów i działań w

zakresie zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego, wydziałowych procedur zapewniania jakości kształcenia oraz zasad tworzenia systemu zapewniania jakości kształcenia na wydziale. W pracach WZZJK bierze udział przedstawiciel Instytutu Bezpieczeństwa Państwa. Zdaniem zespołu oceniającego bardzo przydatny jest zwyczaj ustalania każdorazowo na dany rok akademicki harmonogramu realizacji zadań Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego – zawiera on chronologię podstawowych przedsięwzięć.

W ramach polityki zapewnienia jakości kształcenia władze Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego doprowadziły do modyfikacji programu studiów, która nie tylko dostosowała go do wymogów wynikających z nowej ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce oraz rozporządzeń wykonawczych, ale także do nowych wyzwań, jakie stoją przed absolwentami kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, jako pracownikami stosownych instytucji, służb i innych podmiotów. Nie uniknięto przy tym błędów związanych z prawidłowym naliczeniem punktacji ECTS. Z oświadczeń władz wydziału, wynika, że dokonano też modyfikacji kart przedmiotów, poprawiając efekty uczenia się i metody ich weryfikacji oraz uaktualniając literaturę. Jednakże z kwerendy przeprowadzonej przez zespół oceniający wynika, że zawierają one szereg nieścisłości m.in. w zakresie określenia czasu zaangażowania studiujących (patrz opis kryterium 2 niniejszego raportu), jak i szereg braków w zakresie ustalenia literatury (patrz opis kryterium 5 niniejszego raportu). W tym ostatnim przypadku chodzi o ustalenie zbyt dużej liczby pozycji literatury zalecanej (często powyżej 20 pozycji), przy czym zasoby biblioteczne nie wykazują dużej części z nich, a w wielu przypadkach są to pojedyncze egzemplarze. Niestety zespół oceniający nie wykrył w tym względzie reakcji WSZJK na wyniki ankiety monitorowania warunków kształcenia i organizacji studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne np. w roku akademickim 2018/2019. W ankiecie tej dostęp w Bibliotece Głównej do literatury wskazanej przez wykładowcę w sylabusie otrzymał ocenę tylko 3,80.

Osiągnięciu zasadniczych celów funkcjonowania Uczelnianego oraz Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia służą następujące zadania: monitorowanie standardów akademickich; analiza warunków i trybu rekrutacji na studia; ocena programów studiów; ocena studentów; ocena mobilności studentów i doktorantów; ocena nauczycieli akademickich i ich rozwoju; monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów; uzyskiwanie opinii absolwentów Akademii; uzyskiwanie opinii pracodawców o poziomie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych oraz społecznych zatrudnionych absolwentów; ocena stałego związku między nauczaniem a badaniami naukowymi; publikowanie informacji o oferowanych programach studiów i ich efektach.

Realizując powyższe zadania rozwinęto szczegółowe procedury. Kluczowe procedury, dotyczące zapewnienia realizacji programu studiów, opracowane na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego to: procedura opracowania i modyfikacji programów studiów; procedura sprawdzania i oceniania stopnia osiągania zakładanych efektów uczenia się; procedura wyboru specjalności, przedmiotów fakultatywnych i seminarium dyplomowego; wytyczne dotyczące zasad dyplomowania; procedura realizacji praktyk zawodowych.

Projektowanie, zatwierdzanie oraz modyfikacje programów studiów realizowane są na WBN, na podstawie uchwały Senatu (Uchwała Nr 5/2017 Senatu Akademii Sztuki Wojennej z dnia 18 stycznia 2017 r. w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących uchwalenia programów kształcenia studiów wyższych, doktoranckich i podyplomowych). Z kolei Zarządzeniem Rektora-Komendanta z dnia 08. 03. 2017 roku uregulowano zasady organizacji praktyk studenckich. Monitorowanie realizacji programów oraz ich okresowe przeglądy są natomiast

dokonywane przez stałą komisję Rady WBN ds. spraw programów kształcenia oraz Wydziałowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia, zgodnie z procedurami zapewnienia jakości kształcenia. Projektowanie nowych programów studiów oraz wprowadzanie do nich zmian dotyczących efektów uczenia się wymaga zastosowania pełnej procedury określonej w uchwale Senatu Uczelni. Procedura ta określa, iż studia prowadzone są w Uczelni zgodnie z określonymi przez Senat efektami uczenia się, do których są projektowane lub dostosowywane programy studiów, w tym plany studiów. Program studiów opracowywany jest przez wskazany przez dziekana zespół, który po zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego, Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, przedstawia projekt programu Stałej Komisji Rady Wydziału ds. Programów Kształcenia (powołana do dokonania oceny przygotowanego projektu programu studiów, oceny projektu zmian do programu kształcenia, oraz monitorowania realizacji i dokonywania okresowych przeglądów programów kształcenia). Przygotowywany program studiów musi uwzględniać wnioski z analizy zgodności efektów z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów. Jednocześnie monitorowanie realizacji programów studiów oraz dokonywanie ich oceny okresowej jest realizowane w ramach procedur zapewnienia jakości kształcenia. Zespół oceniający ustalił w tym kontekście wiele potwierdzeń tych procedur. Przykładowo udoskonalen programu studiów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne dokonano w następujących sferach: w celu ukształtowania umiejętności pracy zespołowej i zespołowego rozwiązywania problemów w programach studiów pierwszego i drugiego stopnia wprowadzono przedmiot Gra decyzyjna w wymiarze 30 godz. na studiach stacjonarnych i 18 godz. na studiach niestacjonarnych. Gry prowadzone są na zakończenie ostatnich semestrów. Warto zaznaczyć, że Gra decyzyjna na specjalności Bezpieczeństwo powszechne realizowana jest w akademickim Centrum Symulacji i Komputerowych Gier Wojennych, przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informatycznych. W przedmiotach kierunkowych i specjalnościowych wprowadzono formę warsztaty problemowe, w ramach których, m.in. opracowywane są wybrane dokumenty planistyczne, rozwiązywane są problemy w oparciu o konkretne sytuacje problemowe (studium przypadku). W celu zwiększenia możliwości wyboru przedmiotów fakultatywnych zaproponowano 43 przedmioty na studiach pierwszego stopnia i 47 - na studiach drugiego stopnia. W katalogach przedmiotów fakultatywnych uwzględniono postulaty samorządu studenckiego i wprowadzono do programów następujące przedmioty: na studiach pierwszego stopnia: Badanie Internetu i sieci społecznościowych, Bezpieczeństwo w dobie globalizacji, Cyberprzestępczość - aspekty prawne, Techniki negocjacji, OSINT- zdobywanie informacji metodami białego wywiadu, Służby wywiadowcze a terroryzm; na studiach drugiego stopnia: Alternatywne oprogramowanie open source urządzeń sieciowych, Bezpieczeństwo serwisów WWW, Prognozowanie zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa.

Podjęmowanie stosownych działań można prześledzić na podstawie Raportów Zespołu Rady Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego ds. programów kształcenia (ZRWBN DSPK), jak przykładowo w raporcie dotyczącym roku akademickiego 2018/2019 (z 26. 06. 2019 r.). Raporty te obejmują sprawdzanie i weryfikację programów studiów prowadzonych na wydziale; uaktualnianie koncepcji kształcenia i sylwetki absolwenta, rozpatrywanie pisemnych sugestii od pracowników i studentów dotyczące propozycji zmian w programie studiów, sylabusach i programach nauczania, podejmowanie decyzji o ich wdrożeniu według istniejących zasad i procedur; uwzględnienie przy korekcie programu studiów wyników ankiet i sprawozdań Biura Karier dotyczących ścieżki zawodowej absolwentów; jak i zgłaszanie kierownictwu wydziału propozycji potrzebnych do modyfikacji zasad rekrutacji na kierunku. Pewien niedosyt zespołu oceniającego budzi, w powyższym kontekście, powoływanie się w 2019 roku

na Krajowe Ramy Kwalifikacji. Raporty w ostatnim roku akademickim powstały w wyniku spotkań w dniach: 05. 04. 2019, 16. 05. 2019, czy 26. 06. 2019 roku.

W przygotowaniu oraz formułowaniu uwag dotyczących efektów oraz programów studiów dużą rolę odgrywają interesariusze zewnętrzni (włącznie m.in. do składu ZRWBN DSPK) i wewnętrzni. Biorą oni udział w tych procesach w różny sposób, na wszystkich etapach projektowania stosownych dokumentów oraz monitorowania ich realizacji oraz oceny okresowej. Przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych (studenci, kadra naukowo-dydaktyczna wydziału, nauczyciele akademicy innych jednostek organizacyjnych Uczelni oraz innych uczelni zaangażowani w proces kształcenia) są włączani w prace zespołów przygotowujących efekty i programy studiów lub projektujących ich zmiany. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi bezpośrednio (poprzez wypełnienie ankiet ewaluacyjnych w procesie oceny przedmiotu, kierunku studiów oraz warunków realizacji procesu kształcenia) oraz poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału, Wydziałowym Zespole Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz opiekuna danego roku studiów. Jednocześnie wszystkie osoby partycypujące w procesie kształcenia mają możliwość zgłaszania swoich uwag dotyczących efektów i programów kształcenia bezpośrednio swoim przełożonym oraz poprzez swoich przedstawicieli we wskazanych powyżej organach kolegialnych wydziału. Przykładowo, w dniu 28. 05. 2019 r. Rada Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego pozytywnie rozpatrzyła wniosek interesariusza zewnętrznego (generała wojska polskiego) dotyczący włączenia do programu studiów pierwszego stopnia przedmiotu Przetrwanie w warunkach ekstremalnych. Stosowna karta przedmiotu przewiduje w semestrze drugim 10 godzin wykładu i 20 godzin ćwiczeń.

Jako bardzo istotne źródło informacji traktuje się ocenę osiągnięcia efektów uczenia się dokonaną przez nauczycieli akademickich zaangażowanych w proces kształcenia oraz przez studentów. Wszystkie uwagi zgłaszane w procesie przygotowania lub zmiany efektów i programów studiów przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w tym podmioty zewnętrzne realizujące zadania oceny jakości kształcenia, brane są pod uwagę w pracach właściwych zespołów projektowych, w tym Komisji ds. jakości kształcenia (uchwała nr 113/2017 z dnia 24 października 2017 r.) oraz Wydziałowego Zespołu Zapewniania Kształcenia (uchwała nr 114/2017 z dnia 24 października 2017 r.). Projekty przygotowywanych dokumentów zawierają w uzasadnieniu opis zgłoszonych uwag, ich ocenę i komentarz oraz określają stopień i sposób ich wykorzystania. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów oraz ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest dokonywana przez Komisję Rady Wydziału do spraw programów kształcenia oraz Wydziałowy Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia. Opinie studentów dotyczące doskonalenia (modyfikacji, aktualizacji) programu studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są także zbierane i dostarczane do rzeczonoego zespołu autorskiego przez opiekunów studiów pierwszego i drugiego stopnia, po otrzymywaniu stosownych uwag i opinii od studentów, wykładowców czy sympatyków.

Ocena dokonywana jest w sposób jakościowy, m.in. na podstawie wyników ankiet, opinii pracodawców i przedstawicieli administracji publicznej, oceny aktywności jednostek organizacyjnych wydziału w procesie kształcenia oraz w sposób ilościowy (m.in. na podstawie porównywania struktury uzyskanych ocen semestralnych i końcowych, statystycznych wyników ankiet w danym roku i w latach poprzednich, porównywania aktywności studentów w kołach naukowych i przedsięwzięciach wewnętrznych lub zewnętrznych, liczby inicjatyw dydaktycznych podejmowanych w jednostkach organizacyjnych, liczby nowo tworzonych przedmiotów kształcenia, specjalności i kierunków, liczby zmian wprowadzanych w programach studiów, będących wynikiem analizy uzyskiwanych efektów uczenia się i potrzeb rynku pracy oraz na podstawie innych źródeł informacji). Zasady i tryb przeprowadzania badań ankietowych oraz hospitacji w Akademii Sztuki Wojennej reguluje Zarządzenie

Rektora-Komendanta nr 58 z dnia 27. 09. 2017 roku oraz zmieniające poprzednie Zarządzenie nr 96 z dnia 13. 12. 2017 r.

Dokonywane oceny znajdują swoje ujście w, zarządzanych przez Dziekana WBN, meldunkach osób funkcyjnych do Pełnomocnika ds. Jakości kształcenia, Raportach Samooceny Wydziałowego Systemu (zapewne chodzi tu o Zespół – przyp. ZO PKA) Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego np. za rok akademicki 2018/2019, czy Raportach Pełnomocnika Rektora ds., jakości kształcenia w zakresie funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowych Systemów Jakości Kształcenia i innych jednostek organizacyjnych kształcących studentów np. za rok akademicki 2017/2018. Przykładowo w meldunku z 29. 10. 2019 roku dotyczącym jakości kształcenia w roku akademickim 2018/2019 na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne znajdujemy poniższe informacje. Analiza doręczonych przez kierowników katedr IBP ankiet nauczycieli akademickich zatrudnionych w instytucie, programów przedmiotów oraz ankiety oceny zajęć dydaktycznych, w tym warunków realizacji procesu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne - studenci pozytywnie oceniają zajęcia, sposób ich prowadzenia, warunki procesu dydaktycznego przez pracowników Instytutu Bezpieczeństwa Państwa i z pozostałych instytutów Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego uczestniczących w procesie kształcenia kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Dalej wskazuje się na dobry poziom merytorycznego przygotowania kadry dydaktycznej Instytutu Bezpieczeństwa Państwa oraz pozostałych pracowników WBN wskazuje na stale rosnące zainteresowanie kierunkiem studiów, nowymi obszarami wiedzy przekazywanej na zajęciach, warsztatach oraz grach decyzyjnych. Silną, w opinii studentów, stroną kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest wykorzystywanie w procesie dydaktycznym oficerów - praktyków służb związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym państwa, policjantów, funkcjonariuszy służby SOP, Policji, Wojska Polskiego, w tym Żandarmerii Wojskowej czynnie uczestniczących w działaniach ochronno-obronnych państwa. Dalej padają opinie, że merytoryczne przygotowanie kadry dydaktycznej jest często wykorzystywane w procesie zajęć praktycznych realizowanych w wybranych miejscach związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym państwa, takich jak: Służb Ochrony Lotniska międzynarodowego lotniska im. „F. Chopina”, Areszt Śledczy „Białołęka”, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Firma Ochrony „Spectronika2”. Proces kształcenia konsultowany z interesariuszami zewnętrznymi Instytutu Bezpieczeństwa Państwa, w tym z stowarzyszeniami, Komendą Powiatową Policji w Wołominie, Ruch Stowarzyszenie Wspólnot Obronnych, Towarzystwo Wiedzy Obronnej, Starostwo Powiatowe w Pułtusku wpływa znacząco na zmiany w programach studiów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w postaci zmian przedmiotów prowadzonych na studiach. Na koniec Autor meldunku stwierdza, że uwagi i sugestie studentów w zakresie ciągłej poprawy organizacji i jakości kształcenia są omawiane z pracownikami Instytut Bezpieczeństwa Państwa oraz pozostałymi pracownikami na szkoleniu metodycznym organizowanym przez Wydział Bezpieczeństwa Narodowego po skończonym semestrze, na szkoleniu metodycznym przed kolejnym rokiem akademickim oraz na szkoleniu metodycznym Instytutu Bezpieczeństwa Państwa. Ww. wyniki potwierdza kwerenda kwestionariuszy ankiet z zastrzeżeniami wskazanymi w niniejszym raporcie w części dotyczącej kryterium 5 (dostęp do literatury wskazanej przez wykładowcę otrzymał ocenę 3,80). We wskazywanym badaniu większość z 15 kryteriów uzyskała w skali pięciostopniowej oceny od 4,03 do 4,43). Poniżej oceny dobrej oceniono wspomniane wyposażenie techniczne sal wykładowych (3,79), kryteria przydzielania miejsc w domach studenckich (3,70), obieg informacji o warunkach pomocy materialnej (3,97), podczas gdy dostęp do Internetu na terenie Uczelni otrzymał ocenę poniżej dostatecznej (2,77), ale zespół oceniający nie doszukał się przyjęcia do wiadomości, ani reakcji na ten fakt WZZJK, czy Pełnomocnika ds. jakości kształcenia. W raporcie samooceny WBN scharakteryzowano

m.in. działania podjęte w ramach WSZJK tj.: monitorowanie standardów akademickich, analizę warunków i trybu rekrutacji na studia, ocenę studentów (w zakresie ich liczby po rekrutacji, na początku i pod koniec roku akademickiego oraz liczbę absolwentów), ocena programów studiów, ocenę mobilności studentów, uzyskiwanie opinii absolwentów Akademii, ocena stałego związku między nauczaniem, a badaniami, publikowanie informacji o oferowanych programach kształcenia i ich efektach. Opisano tam także dobre praktyki zaproponowane i wdrożone w wydziale oraz zgłoszone w Uczelni, jak i ocenę stopnia realizacji wniosków i rekomendacji, ocenę jakości kształcenia i jej skuteczności na wydziale za dany rok akademicki. Znalazły się tam także wnioski i rekomendacje działań w ramach WSZJK, w tym do realizacji w wydziale w ramach procesu kształcenia w kolejnym roku akademickim. Z kolei, w raporcie Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia znalazły się m.in.: charakterystyka USZJK – zmiany z ostatniego roku akademickiego, losy zawodowe absolwentów Uczelni wyznacznikiem działań systemu zapewnienia jakości kształcenia, jak i charakterystyka działań podejmowanych w ramach USZJK.

Godną propagowania w ocenie zespołu oceniającego jest inicjatywa organizacji corocznej konferencji metodycznej w zakresie zapewnienia jakości kształcenia. W jej ramach, podczas spotkań w Uczelni prowadzi się działania na rzecz jakości kształcenia, w szczególności poprzez nawiązywanie współpracy i wymianę opinii dotyczącej monitorowania, doskonalenia programów studiów o kwestie potrzeb rynku cywilnego i służb mundurowych oraz doskonalenie warsztatu metodycznego nauczycieli akademickich.

Zespół oceniający rekomenduje ściślejsze reagowanie WSZJK na wszystkie gorsze wyniki ankiet monitorowania warunków kształcenia i organizacji studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Rekomenduje się także wzmożoną kontrolę kart przedmiotowych.

XXX

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W zakresie polityki jakości, projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów wyznaczony został zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów. Określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności wchodzących w jego skład osób, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Oznacza to, że zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów obejmująca: efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami rynku pracy, z pewnymi zastrzeżeniami system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się,

wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmujących co najmniej kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, jak i informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów. W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (absolwenci kierunku i pracodawcy). Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu. Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne. Mocną stroną systemu zapewnienia jakości kształcenia jest wykorzystywanie rekomendacji w doskonaleniu jakości. Przy sprawnie (w przeważającej części) działającym systemie zapewnienia jakości kształcenia, nie dopilnowano weryfikacji treści bardzo istotnych z punktu widzenia osiągnięcia efektów uczenia się dokumentów, jakimi są karty przedmiotów/sylabusy oraz punktacji ECTS

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

-

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

-

Przewodniczący Zespołu Oceniającego

Dr hab. Andrzej Urban

Dr hab. Andrzej Urban

Załącznik nr 2

do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl